

Příloha 1 – Polostrukturovaný rozhovor Veronika

Tak aaaa souhlasíš tedy, že tvoje osobní údaje budou zpracovány, že budeš anonymně a že tento dotazník slouží ke zpracování diplomové práce?

Ano, souhlasím.

Děkuji, tak tím pádem se přesouváme k první otázce, a to je, jaké sbíráš důkazy pro slovní hodnocení?

Takže sbírám důkazy z mapování, z průběžných diktátů, z individuálních prací, to znamená, že když děcka pracují na něčem samy. Taky se koukám na to, jak o tom přemýšlí a jak to doplňují a sama si to potom zaznamenávám. Potom mám i slovní hodnocení, teda ústní slovní hodnocení, to znamená, že se jich na něco ptám a to si taky zaznamenávám. Pak další hodnocení je i z domácích úkolů, protože to jim nekontrolují rodiče, to kontroluju já, tím pádem mám přehled i z toho, jak jim to jde.

Jakým způsobem si sesbírané podklady eviduješ?

Oni mají portfolio, ale ty důležité pro mě, které nejsou, které jsou klíčové, tak si fotím a dávám jim to do Classroomu a pro mě to je, že se k tomu můžu vrátit aaa potom si to ještě zaznamenávám do vlastního dokumentu, kde mám o každém dítěti složku.

Mluvila jsi o mapování, jak konstruuješ mapování tak, aby pro tebe bylo podkladem pro to slovní hodnocení?

Konstruuju ho tak, že podle tematického plánu, že se držím tematického plánu, co v daném období by měly být nebo nemyslím tím měsíční, týdenní, ale třeba i čtvrtletní jenom a podle toho tam dám, co potřebuju zjistit, na jaké úrovni jsou a jestli zvládli to učivo v tom daném období, kdy jsme ho probírali, nebo jestli je potřeba to vrátit.

Jaké všechny oblasti sis stanovila, které pozoruješ, abys vlastně měla dostatek těch důkazů pro to slovní hodnocení?

Pozoruju, jak dítě nad tím přemýšlí, a hlavně já mám několik let zkušeností, takže v tu danou chvíli mám velké srovnání, jak jsou na tom děti, které to chápou, jak jsou na tom děti, které jako jsou tak v polovině, a které jsou úplně mimo. Prostě to už ve finále, mně by stačilo i to, jak pracují v hodině samostatně a nepotřebuju žádné mapování, protože v tu chvíli já vím, jak na tom ty děti jsou. Že to mapování je spíš jako důkaz pro rodiče, a ne pro mě. Protože jak tady máme individuální vlastně tu výuku, a to od každého, když si někoho potřebuju jako sehnat, tak si ho seženu jako zvlášť a

bavím se s ním zvláště, když potřebuji ho nějak jako prozkoušet. A jinak jako já to fakt vidím v té hodině, jak nad tím uvažují, jak přemýšlejí a jak k tomu dojdou. Takže ve finále pro mě jako takové shrnutí mapování je spíš jako pro rodiče, nebo proto pro ty děti, ale není jako cíleně pro mě, když to tak řeknu.

Jak pracuješ se svými subjektivními pocity, když píšeš ta jednotlivá slovní hodnocení toho jednotlivého dítěte, jakoby jestli máš nějaký, jako jestli sama za sebe vnímáš nějaký pocit u těch jednotlivých dětí a jak s tím pracuješ?

No, já se snažím děti neškatulkovat. Nebo spíše vůbec. Fakt hodnotím, jak se projevují, jak mluví, jak se mnou mluví. Ale já nevím, já jsem se nad tím takhle nikdy nezamýšlela, já žádné pocity při tom nemám jako takové, co bych měla. Prostě na základě faktických zkušeností přesně vím, kde to dítě je, a podle toho to napíšu.

Takže vnímáš všechny děti stejně, nemáš třeba taky takové, jako bych to řekl, oblíbenější, nebo jakože nepíšeš třeba, jestli nemáš jako rozdílné pocity k dětem, které třeba, když to řeknu, máš raději, nebo naopak míň ráda? Máš to všechno jako ve stejné rovině?

Záleží, co ne? No, jako já si to myslím, že jo. Kdyby tam byl někdo jiný, tak třeba by to věděl, ale já si myslím, že to nedělám. Fakt ty děti hodnotím podle toho, jak na tom jsou, ne podle mého pocitu.

Jasně, takže vyloženě zakládáš hodnocení na těch důkazech a ne na nějakých tvých subjektivních pocitech?

No jasně, ale ten důkaz, jak jsem říkala, nemusí být jenom písemný prostě no.

Jasně, ale nepromítáš do toho ty subjektivní pocity?

Ne, ne. Naopak to slovní hodnocení je podle mě výhodou toho, že tam popíšeš tu věc a prakticky když se známkuje, tak tu možnost nemáš, že naopak jako v tomhleto je to lepší. Je potřeba to jako vypsat než napsat jenom jedničku nebo pětku.

Jaký vnímáš rozdíl mezi měsíčním, tripartitním slovním hodnocením a vysvědčením?

Tak měsíční hodnocení je spíš informace jako pro to dítě a pro rodiče, na čem je potřeba ještě pracovat a co už má klid s tím, že je to vlastně výstup na další individuální nastavování a aby jako procvičovali. To, co jim ještě nejde, to je za mě měsíční hodnocení. To tripartitní hodnocení je prostě shrnutí těch 3-4 měsíců. A jaký je ten pokrok, který mezi tím udělali, a jestli se v něčem posunuli, nebo někdy pořád stagnují. A to vysvědčení je prakticky ani ne zhodnocení celého půl roku, ale prakticky v jaké fázi toho roku oni jsou. A na tom konečném vysvědčení je, jak zvládli

celý ten ročník. Takže pro mě asi půlroční vysvědčení v tom pololetí není shrnutí za ten půlrok, ale prakticky to je hodnocení za poslední měsíc, když to tak vezmu. A závěrečné vysvědčení jsou prakticky kritéria, která by děti měly mít, aby postoupily do dalšího ročníku a v jakém levelu to zvládly.

Jak vnímáš, že přispívá hodnocení k well-beingu dětí? V čem vidíš, že je slovní hodnocení pozitivním přínosem pro děti?

No, to je spíš otázka na děti než na mě.

Hm, ale tvůj pohled, že jo, jak ty to vnímáš?

No, za mě je to přesně o tom, že děti vědí, co se jim povedlo a na čem je potřeba ještě zapracovat. Přesně vědí, co tam je, a to třeba ve známce není tak zřejmé. A pro některé děti je slovní hodnocení výhodné v tom, že vědí, že mají prostě i dobré vlastnosti, což ve známkování, když mají třeba trojku nebo čtyřku, není tolik vidět. Ve známce prostě nevidíš, co už zvládli a že ta cesta třeba byla dlouhá, a přesto mají trojku, ale zvládli třeba polovinu toho, co se od nich očekávalo. Tak to je asi všechno.

V čem naopak vidíš, že by slovní hodnocení mohlo mít negativní dopad nebo být obtížné pro některé děti? Vidiš tam nějaká negativa toho slovního hodnocení?

Negativa toho, že možná ty menší děti už ta negativa nevnímají, ale vnímají to pořád rodiče. Pořád jsou zvyklí na známky a potřebují mít děcko zaškátulkované do konkrétního hodnocení. Rodiče někdy nevědí, jestli to dítě na tom je dobře nebo špatně, protože nejsou zvyklí na ten slovní způsob hodnocení. Potřebují mít jasné známky – jestli je dítě dvojkař, trojkař nebo jedničkař. U slovního hodnocení to není vždy tak jasné, takže to může být spíše problém v postoji rodičů než v samotném hodnocení.

Takže v podstatě, když to shrnu, tak nevnímáš vyloženě negativní dopad slovního hodnocení na děti, spíše je to o tom, jak to vnímají rodiče?

Ano, negativní dopad vnímám hlavně u rodičů, kteří potřebují mít děti někde zaškátulkované. Ale u dětí, pro mě tam žádný negativní dopad není.

Jakým způsobem vnímáš, že se děti posouvají, když si čtou tvoje hodnocení, a jak nad tím přemýšlejí?

Když děláme měsíční hodnocení, děti si nejdřív dělají sebehodnocení a až potom dostávají hodnocení ode mě. Díky tomu slovnímu hodnocení, které se pak lepí do diáře, si děti nastavují vlastně individuální rozvojové oblasti a v tu chvíli vědí, co jim nejde, takže je tam spíš ten pocit uvědomění.

Jako že na základě toho, co jim napíšeš?

Ale i to, co oni si řeknou, tam není jenom ode mě jako to slovní, ale že oni si to řeknou i sami, že si vlastně ohodnotí. Takže přesně vědí, jako když bys byla na státní a dostala trojku, tak řekneš, no, mám trojku. A někdo se tě zeptá, proč si myslíš, že máš trojku? A ty řekneš: "No nevím, něco mi nešlo." A co je to to něco? "No nevím." A to se tady nestane. Tady ty děti řeknou, co jim ještě nejde, třeba vyjmenovaná slova nebo sčítání do určitého počtu, a umí to pojmenovat, víš. Tak to si myslím, že jsou výhody toho slovního hodnocení.

Jak vnímáš časovou náročnost slovního hodnocení pro tebe z hlediska jako tvého pohledu?

Jako to chceš časově, nebo?

No jak si organizuješ svůj třeba osobní a pracovní čas, když víš, že máš psát hodnocení jakýkoliv?

Tak když píšu hodnocení a mám toho víc, tak jde za mě učit asistentka a já to dělám v pracovní době, už to nedělám doma. A jak říkám, mám první až třetí třídu, takže mám takové zkušenosti, že já prostě to dítě v hlavě vím, jak na tom je. Asi jako těch důkazů máme tolik ve třídě, že kdybych ti to měla říct časově, tak měsíční hodnocení na celou třídu mi trvá asi dvě hodiny.

Ty krásno.

A vysvědčení si většinou rozdělím na ty třídy, ale to mě pak pomohlo, že já jsem si udělala banku odpovědí, víš. Po těch tématech a to pak jako jedu a rovnou to kopíruji, kterému dítěti co patří. Takže se pak vejdu do týdne, ale na hodinu ti to asi neřeknu. Ale vím, že měsíční hodnocení, když mám udělat, tak dvě hodiny potřebuji, ale víc ne.

No a tu banku otázek, tu jsi dělala? To jsi dělala na základě čeho tu banku?

Na základě těch dvou let, co jsem to dělala. Že ty různé věty jsem si skopčila i od někoho jiného, ale zařadila jsem si je do témat, která máme. To znamená, když teď budu psát vysvědčení, tak mám třeba pro první třídu psaní, čtení, měkké a tvrdé souhlásky, a mám k tomu několik vět. Mám to v silných a rozvojových stránkách, takže nejdřív jedu ty silné a říkám si: "Jo, to je přesně ono," a pak když někdo něco neumí, tak to zařadím do rozvojových a už jenom kopíruju. Jasně, už to tolik času nezabere. Nejtěžší je ten první odstavec. Takže když to dělám, tak nejdřív dělám ten první odstavec pro všechny, a pak druhý týden doplňuji ty silné a rozvojové stránky. A tripartitní hodnocení dělám v etapách, záleží, jak se děti přihlásí. Teď už mi to zabere méně času než dříve, dříve to bylo náročnější.

A vnímáš, že jsi to dříve dělala hodně v osobním čase?

Na začátku ano, ale teď už si práci domů nenosím, všechno se snažím dělat tady ve škole. Když mám volno, tak místo tělocviku třeba napíšu hodnocení.

Jasně. Co je pro tebe na psaní slovního hodnocení nejnáročnější?

Nejnáročnější je první odstavec pro vysvědčení. Ale jinak u měsíčního hodnocení to asi není. Prostě ten první odstavec u vysvědčení vždycky.

A co je pro tebe naopak nejjednodušší při slovním hodnocení? Kdybys měla říct něco, co je pro tebe úplně easy?

Nevím, asi silné a rozvojové stránky, protože přesně vím, co dítě umí. Když si otevřu dokument, kde mám o každém dítěti poznámky, tak už to jde snadno. Neřekla bych, že něco z toho je pro mě úplně easy, je to hodnocení, které tam musí být, a už to nějak dáváš. Ale neřekla bych, že je pro mě jednodušší psát silné stránky nebo rozvojové. Je to asi jedno.

Máš nějaké svoje rituály, když píšeš slovní hodnocení?

Rituál nemám, spíš začínám tím, že píšu ten první odstavec pro vysvědčení. Když píšu, tak třeba dělám hodnocení po ročnících, nedělám to tak, že bych třeba napsala jedno hodnocení pro prvňáka, pak pro třetíáka. Pro mě je lepší udělat ten ročník najednou, protože přemýšlím jenom o tom ročníku, a tím pádem se mi to pak líp dělá, než kdybych skákala mezi ročníky.

V čem vnímáš, že slovní hodnocení tebe osobně posouvá? Posunulo tě to nějak?

Myslím si, že mě to posunulo v tom, že oproti známkování víc přemýšlím o dětech komplexněji. Uvědomím si, že dítě udělalo pokrok, i když třeba minimální, ale udělalo ho. Přesně vím, jaký pokrok to byl, a přemýšlím o tom dítěti jinak než jen znalostně, jestli má tolik chyb, nebo nemá. Takže slovní hodnocení ti dává jiný pohled než jen ten gramatický nebo tematický.

Jak rozlišuješ jazyk toho hodnocení třeba pro první třídu, nebo když máš třetí třídu? Jak ten jazyk přizpůsobuješ pro jednotlivé ročníky?

U prvňáčků píšu kratší a jednodušší věty, aby tomu lépe rozuměli. Nepoužívám složitá slova, píšu to jednodušeji. Snažím se, aby to bylo stravitelnější a nebylo tam tolik vysvětlivek. U třetíáku už můžu použít složitější strukturu a delší věty.

Jak vnímáš slovní hodnocení z pohledu třídního učitele? Je rozdíl mezi hodnocením dětí, které máš ve třídě, a těch, které učíš v jiných předmětech?

To nemůžu úplně porovnat, protože třídní hodnocení mám jen pro svou třídu, a co se týče jiných předmětů, hodnotím jenom hudebku. Ale kdybych měla třeba češtinu, tak by to možná bylo jiné,

protože v hudebce nemám takový přehled o jejich akademických dovednostech jako ve třídě, kde s nimi trávím více času.

Když se podíváme na specifika hodnocení akademických znalostí a měkkých dovedností, jak přistupuješ k těmto oblastem? Rozlišuješ nějakým způsobem tyto typy dovedností ve slovním hodnocení?

Dělám to podobně, jako když píšu silné a rozvojové stránky. Někdy to rozdělují i na učební návyky. Když jsou některé měkké dovednosti opravdu slabé, třeba u některých dětí, tak to zařadím do silných stránek, aby to bylo opticky vyvážené. Někdy to zvýrazním jako zvláštní kategorii, například jako učební návyk, pokud potřebuji vypíchnout něco specifického, co by mezi silnými nebo rozvojovými stránkami zapadlo.

A v dokumentu, kde si eviduješ důkazy, máš nějakým způsobem tyto dovednosti rozdělené? Jak je tam zaznamenáváš?

Ano, mám to tam zapsané. Mám přehled o tom, co píšu, a v bance otázek mám také rozdělené učební návyky a měkké dovednosti.

Jak jsi si stanovila, které všechny oblasti z hlediska měkkých dovedností a akademických znalostí budeš sledovat?

Není to vždy stejné. Například u prvňáků hodnotím, jak sedí nebo drží tužku, což v třetí třídě už vůbec neřeším. Je to spíše intuitivní než pevně dané, podle toho, co potřebuji vypíchnout. Když chci zdůraznit, že dítě má silné stránky, ale akademicky na tom není dobře, zmiňuji měkké dovednosti, které třeba jinak nepoužívám. Jinak na to nemám vysloveně banku.

Když píšeš dokument, kde eviduješ tyto poznámky, zaznamenáváš si to během hodiny, nebo až po ní?

Obvykle po hodině, nebo když něco opravuji, tak to zapíšu rovnou při opravování.

Jsi třídní učitelka pro tři ročníky. Vnímáš to hodnocení jako náročnější tím, že máš tři ročníky dohromady, nebo ti to přijde stejné?

Osobně je to pro mě jedno, protože mám přehled o tom, co který ročník má zvládnout a co se tam má objevit. Asi by to bylo náročnější ve čtvrté a páté třídě, kde je více bodů, které musí děti umět, ale v první a druhé třídě těch bodů není tolik. Když někdo učí poprvé a nemá zkušenosti s více ročníky, může to být pro něj složitější, ale mě to nijak nerozhází.

Takže praxe ti v tom hodně pomáhá?

Ano, přesně. Díky praxi mám přehled, co by dítě v každém ročníku mělo umět. Mám jasnou představu o tom, co má zvládnout v první, druhé i třetí třídě, a vím, co by mělo umět ve čtvrté třídě. Takže pro mě je to přehledné.

A vnímáš to, že děti dojdou do cíle stejně, nebo každé dítě postupuje jinak?

Každé dítě je na jiné úrovni, ale máme jasně stanovená kritéria, co by dítě mělo zvládnout, aby postoupilo do dalšího ročníku. Pokud tato kritéria nesplní, do dalšího ročníku nejde. Některé děti jsou dál, jiné třeba mají ještě rezervy, ale základní úroveň má každý z nich.

Máš připravené individuální hodnocení pro děti, které jsou napřed?

Ano, například pro dítě, které už zvládá učivo druhého ročníku, píšu hodnocení z druhého ročníku, když vím, že ovládá části toho učiva. Pokud má napřed některé schopnosti, uvedu to v jeho hodnocení.

Zdůrazňuješ, že to, co ovládají, je učivo vyššího ročníku, nebo to zapíšeš běžně?

Záleží na konkrétním dítěti. Některé to vědí ústně, třeba z tripartitních rozhovorů, ale do vysvědčení to třeba nepíšu. Pouze pokud vím, že by to dítě potřebovalo povzbudit, abych mu ukázala, že je dál než ostatní.

Takže hodnotíš, zda to dítě potřebuje slyšet, a podle toho mu to tam napíšeš?

Přesně tak. Pokud by to dítě povzbudilo nebo potřebovalo slyšet, napíšu to tam. Ale jinak to tam běžně nepíšu, pokud to dítě samo ví.

A vnímáš, že děti poznají tvoje subjektivní vnímání nebo pocity v hodnocení?

Občas ano. Například jedno dítě mi řeklo, že jsem ho v hodnocení přesně vystihla, nebo když jsem jednomu napsala něco o tom, že mluví sprostě, tak mu to vadilo. Takže určitě si děti všimnou, když je tam něco, co je pro ně citlivé.

Snažíš se v takových případech psát hodnocení tak, aby děti podpořilo?

Ano, určitě. Pokud vidím, že dítě potřebuje podpořit, píšu to s tímto záměrem.

Vnímáš to tedy jako jeden z přínosů slovního hodnocení?

Ano, přesně. Myslím si, že je to obrovský přínos.

Vnímáš naopak nějakou oblast, která se nedá slovně hodnotit? Něco, co podle tebe nejde v hodnocení přesně vyjádřit?

Asi ne, ale je to náročné u čtení. Nemůžeš přesně zaškatulkovat, jestli je dítě dobrý čtenář nebo špatný čtenář, protože to záleží na jeho věku, ročníku a kolik času uplynulo. Čtení se může během měsíce zlepšit o velký kus. U známkování bys mu třeba dala trojku, ale ve slovním hodnocení můžeš

napsat, že dítě dělá pokroky – například že už nehláskuje, ale slabikuje, což je pokrok, i když čtení ještě není perfektní. Slovní hodnocení ti umožní ukázat tu cestu, což známka tolik neumožňuje. V rámci slovního hodnocení se mi nestalo, že bych něco nemohla vyjádřit.

Poslední dvě otázky. Máš nějaké slovní obraty, které často používáš ve slovním hodnocení?

Máš nějakou banku obratů, kterou sis vytvořila?

Ano, mám banku obratů, které jsem si za roky vytvořila. Obsahuje různé formulace, které používám při hodnocení. Mám tam například pět nebo šest vět na stejný typ hodnocení, které říkají podobné věci, ale jinými slovy.

A jak pracuješ s tím popisným jazykem při psaní slovního hodnocení? Máš nějaké specifické techniky?

Snažím se popisovat to, co vidím, konkrétní pokroky nebo problémy. Věty a formulace v bance jsou jak ode mě, tak i od mých kolegů, protože se inspirujeme navzájem. Neustále tu banku obměňuji a přidávám nové věty podle toho, co zrovna potřebuji vyjádřit.

Takže vlastně využíváš inspiraci od ostatních učitelů a postupně tu banku doplňuješ?

Přesně tak. Pořád ji nějak upravuji, doplňuji a obnovuji, aby byla co nejaktuálnější a pokrývala co nejširší spektrum situací. To je asi všechno, co bych k tomu mohla říct.

Tak jo, moc děkuji za rozhovor.

Není zač, rádo se stalo.

Příloha 2 – Polostrukturovaný rozhovor Olivie

Výborně souhlasíš s tím, že tato hlasová nahrávka bude zpracovávána v rámci diplomové práce. Bude to anonymizované, ale bude to dál zpracováváno.

Ano.

Výborně, děkuji. Tak první otázka je, jak vnímáš, jaké důkazy sbíráš pro slovní hodnocení?

Práce v hodině. Zaznamenávám si, co a jak dělají, někdy to musí i dodělat, takže práce v hodině, potom domácí úkoly, potom mapování klasické, buď nějaký souhrnný třeba za měsíc nebo dva, nebo nějaké malé, třeba opáčko z toho, co jsme už dělali – screening jenom pro mě, ať vidím, jak na tom děti jsou. Také třeba skupinové práce, samostatné práce nebo skupinové práce.

Jak si ty podklady eviduješ?

Koukám se na mapování, fotím do Classroomu, takže to vidí i rodiče. Jinak mám složku pro jednotlivé ročníky – čtvrtáky, pátáky a šestáky, takže si to zakládám do šanonu.

Zakládáš tedy papírově, nebo používáš tabulky?

Když jsou za to procenta, tak to píšu do Classroomu. Když ne, tak jenom splněno nebo nesplněno.

Jaký vnímáš rozdíl mezi měsíčním tripartitním slovním hodnocením a vysvědčením?

Měsíční hodnocení je stručné a zaměřuje se pouze na konkrétní měsíc a probírané učivo. Může zahrnovat velké změny k lepšímu či horšímu a slouží především jako informace pro rodiče, aby věděli, zda dítě setrvává na své úrovni, nebo jestli se zlepšuje či zhoršuje. Tripartity jsou zase o diskusi s dětmi před vysvědčením, což mi přijde jako cenné. I když mě v prvním pololetí psaní tripartit docela zatěžovalo, ve druhém pololetí jsem do nich mohla zahrnout mnoho věcí, které jsem chtěla sdělit. Měla jsem pocit, že díky tripartitám dokážu lépe předat nejen znalosti, ale i dovednosti. Líbí se mi, že tripartity jsou flexibilní a umožňují diskusi, zatímco vysvědčení je závěrečné a neměnné – jde o shrnutí za celý rok. Vysvědčení tedy hodnotí nejen to, co dítě zvládá, ale i v čem se potřebuje rozvíjet, což je pak definitivní. Tripartity jsou naopak víc o rozhovoru a možnosti reagovat na vývoj dítěte ještě před finálním vysvědčením.

Jak vidíš přínos slovního hodnocení pro děti?

Před touto schůzkou jsem o tom hodně přemýšlela. Když jsem začínala, připadalo mi, že je měsíční hodnocení trochu zbytečné a bylo mi líto, že musím každý měsíc psát, co dítě zvládá a co ne, i když jsme třeba probírali stále to samé. Ale na druhou stranu si uvědomuji, že je to pro rodiče cenné, protože mají průběžnou zpětnou vazbu a ne jen dvakrát za rok na nějakých schůzkách. Kdybychom jim řekli jen „dobrý“ nebo „zlobí,“ bylo by to málo. Slovní hodnocení umožňuje být konkrétnější,

rodiče vidí, co dítě zvládá, co potřebuje zlepšit, jestli má logické myšlení nebo zda dělá chyby, což je podle mě mnohem přínosnější než samotné známky.

Jak vnímáš, že děti se posouvají na základě tvého hodnocení?

Určitě. Některé děti si hodnocení vezmou k srdci a snaží se na něm pracovat – řeknou si třeba, že na něčem musí zapracovat, protože chápou, že to dělají špatně. Záleží však hodně na přístupu dětí; některé na to reagují pozitivně a chtějí se zlepšit, jiné to třeba tolik neřeší.

Vidíš v něčem, co by naopak mohlo být na slovním hodnocení negativní nebo problematické?

Ano, vidím to například u některých dětí, které mají pocit, že když dostanou třeba 91 %, je to málo, i když je to stále jednička. Jsou pak smutné, protože cítí, že potřebují něco zlepšit, i když jejich výkon je dobrý. Zároveň ale každý má nějakou oblast, kde se může rozvíjet. Tady vidím úskalí, že děti mohou být zklamané, i když mají dobré výsledky, protože vidí, že jsou oblasti, kde se mohou zlepšit.

Jak individuálně motivuješ děti prostřednictvím slovního hodnocení?

Snažím se s nimi mluvit o tom, co by jim změna mohla přinést. Například když mají špatné výsledky nebo se jim něco nedaří, probíráme, co by mohli udělat jinak, aby dosáhli toho, co sami chtějí. Snažím se zjistit jejich motivaci. U některých dětí ale vidím, že pokud nemají zájem o změnu, je těžké je motivovat. U těch, kteří chtějí, se s nimi bavím o tom, proč chtějí změnu, a co pro to mohou udělat.

Když vidíš, že nějaké dítě nemá motivaci, vzdáváš to?

Ne, dělám to stejně, ale často to nepřináší výsledky. Snažím se je motivovat, ale u některých dětí, které nechtějí pomoc, mám pocit, že to je zbytečné. Přesto s nimi pracuji stejně, jen výsledky nejsou tak výrazné, pokud o tu změnu samy neusilují.

Jak vnímáš časovou náročnost slovního hodnocení?

Pro mě je to dost časově náročné. I když mám jen dvě třídy a učím jen matematiku, nad každým dítětem přemýšlím, procházím si všechna mapování, úkoly, práci v hodinách. Je potřeba projít všechny podklady a zamyslet se nad tím dítětem jako celkem, což zabere hodně času.

Dokázala bys říct konkrétně, kolik času ti zabere měsíční, tripartitní hodnocení nebo vysvědčení?

Těžko říct. Měsíční hodnocení je relativně rychlé, napíšu ke každému dítěti třeba dva až tři body k silným stránkám a dva až tři body k rozvojovým oblastem. Nejvíce času určitě zabere vysvědčení

nebo tripartity, zejména pokud obsahují úvodní shrnutí. Odhadem několik hodin, ale přesně to neumím říct.

Jak si organizuješ čas, když víš, že máš připravovat slovní hodnocení?

Všechny přípravy i hodnocení se snažím dělat ve škole, ale u tripartit jsem to musela často dokončovat doma, protože jsem zůstávala ve škole déle a už bylo pozdě. Vnímám, že když je hodnocení více, zasahuje to do mého osobního času. Měsíční hodnocení zvládám psát ve škole, ale tripartity a vysvědčení si často nosím domů.

Máš nějaké rituály při psaní slovního hodnocení?

Ano, vezmu si všechny podklady – mapování, úkoly – a projdu je dítě po dítěti. Zamyslím se nad každým individuálně.

Co je pro tebe na psaní slovního hodnocení nejnáročnější?

Nejnáročnější je asi vystihnout měkké a silné stránky, které se neopakují u všech dětí stejně. Když třeba probereme jen čtyři témata za pololetí, je obtížné nepsat u všech podobné věty. Obsáhlost je také náročná, občas nevím, co tam přesně psát.

Jak sebereflektuješ svou práci a zlepšuješ své slovní hodnocení?

Po každých tripartitách si přečtu, co jsem psala v minulosti, a někdy se nad tím pozastavím, protože vidím, že bych to dnes napsala jinak. Třeba s kolegou jsme probírali konkrétní formulace, které používám, a já jsem se snažila zaměřit na konkrétnější vyjádření místo obecných pochval typu „na jedničku“ nebo „velmi dobře.“ Určitě se snažím chyby neopakovat a být konkrétnější.

Jak pracuješ se svými subjektivními pocity, když hodnotíš dítě, které má třeba těžké rodinné zázemí?

V případě dětí, které potřebují větší podporu, se snažím zohlednit, co zvládnou. Někdy jim dám víc času nebo individuální podporu. Přistupuji k nim individuálně, protože vím, že každý potřebuje něco jiného. Tohle jde lépe ve třídě s menším počtem dětí, kde mohu věnovat více pozornosti každému zvlášť.

Jaké vidíš výhody slovního hodnocení?

Líbí se mi, že slovní hodnocení umožňuje zaznamenat nejen znalosti, ale i měkké dovednosti, jako je spolupráce, chování, přístup k práci, dodržování pravidel a další aspekty, které se ve známkách nedají zachytit. Díky slovnímu hodnocení mohu dětem říct i to, co by se jinak nezaznamenalo, a poskytnout jim širší zpětnou vazbu.

Jak psaní slovního hodnocení posouvá tebe jako učitele?

Nutí mě víc přemýšlet o své práci, o tom, jak sbírám důkazy, jak vyhodnocuji výstupy, a jak přistupuji k jednotlivým dětem. Myslím, že mi to pomáhá se neustále zlepšovat.

Jak vnímáš rozdíl mezi hodnocením na prvním a druhém stupni?

Na druhém stupni je hodnocení méně podrobné a zaměřuje se více na vědomosti a dovednosti. Na prvním stupni je větší důraz na měkké dovednosti, chování a pravidla ve třídě. Hodnocení na druhém stupni je stručnější a více zaměřené na akademické znalosti.

Máš nějaké konkrétní obraty, které používáš při slovním hodnocení?

V matematice používám obraty jako „spočítáš,“ „rýsuješ,“ „převeď,“ nebo „aplikuješ vzorec.“ U měkkých dovedností pak třeba „oceňuji“ nebo „líbí se mi.“ Na negativní formulace se musím podívat konkrétně, protože tam mám jiné výrazy.

Reflektují děti nějak tvoje hodnocení? Dávají ti zpětnou vazbu?

Na začátku roku se stalo, že mi někteří dali zpětnou vazbu, třeba když jsem u někoho napsala, že něco umí, ale ne zcela, a oni mi přišli říct, že to umí úplně. Při tripartitách se jich ptám, jestli souhlasí s hodnocením, nebo jestli něco vidí jinak. Většinou ale říkají, že je vše v pořádku.

Na základě čeho hodnotíš akademické znalosti dětí?

Především na základě mapování. Když probereme látku, dělám na základě toho mapování. Dívám se také do školních výstupů a podle nich upravuji kritéria.

Jaké měkké dovednosti hodnotíš? Máš nějakou „paletu“ měkkých dovedností?

Nemám přesnou paletu, ale sleduji, jak děti spolupracují, dodržují pravidla a přistupují k práci v hodinách. Každé dítě má své specifické vlastnosti, které se buď oceňují, nebo na kterých je třeba pracovat. Hlavními oblastmi jsou tedy spolupráce, dodržování pravidel a přístup k práci.

Vnímáš nějakou oblast, která se nedá hodnotit?

To je zajímavá otázka. Určitě existují oblasti, které se těžko hodnotí. Ale žádný konkrétní příklad mě teď nenapadá. Možná bych si na něco vzpomněl později.

Dobře, to byla poslední otázka. Děkuji za rozhovor.

Příloha 3 – polostrukturovaný rozhovor Markéta

Souhlasíš s tím, že tyto tato nahrávka tyto informace, jsou použity k diplomové práci a budou zpracovávány a anonymizovány?

Ano souhlasím.

Výborně, tak tím pádem se přesouváme k první otázce a to je jaké sbíráš důkazy pro slovní hodnocení?

Tak já mám takovou jako udělanou tabulku, kde mám vlastně rozfázovaný jednotlivý učební kroky pro pro jednotlivý ročníky a to jsou jako vlastně takový mapy bych tak řekla a tam si jako zapisuju, kde každý to dítě je individuálně vlastně a jak jak vypadá ta jeho učební cesta v češtině a v matice, tak to mám takhle udělaný plus, takže to jsou jakoby ty tvrdý věci. Aaa potom potom teda ještě hodnotím jako to, co vidím v hodině, což si zapisuju třeba na papír jako mám jako takový ty desky a tam si přímo třeba něco zapíšu. A to si píšu potom jako do dokumentů a pak to zpracovávám do hodnocení měsíce. Přemýšlím, co ještě, no asi to jsou jako takový hlavní věci, které sbírám si.

Tys to už možná zmiňovala, ale jak si ty jaký jakým způsobem sbíráš podklady pro slovní hodnocení při hodině konkrétně?

Jo při hodině si právě píšu takový jako poznámky na papír přímo. A eee potom vlastně si to zpracovávám jako odpoledne nebo v průběhu tejdne, jako když mám čas, tak to buďto rovnou zapíšu jako bod do toho hodnocení měsíce a nebo si to napíšu jenom do prostě do k tomu dítěti jako do jeho poznámek.

Aaa eee ono teda jsi to už zmiňovala, ale máš ještě nějaký nějaký jiný směr jak si ty podklady jako eviduješ krom, jak jsi říkala těch dokumentů nebo papírů?

Jo, takže buď si zapisuju do té tabulky, potom mám ještě samozřejmě jako nějaký mapování hmm tak to si schovávám a hodnotím. No a potom jako samozřejmě, když opravdu sešity, tak vidím, že někomu třeba něco jako dýl nejde. Potom teda pozorování v těch hodinách. No a potom si zapisuju do té tabulky přímo jako kde kdo je no.

Jakým způsobem konstruuješ třeba to mapování? Jak vlastně si tady říkala a tak, aby pro tebe bylo tím podkladem pro to slovní hodnocení? Na co se v tom zaměřuješ?

No snažím se vlastně si rozfázovat tu jednotlivou dovednost na na víc těch jako podle bloomovy taxonomie vlastně podle víc jako kroků no nebo bodů tak, abych zjistila, že třeba to jako umí vyjmenovat, ale ještě to neumí aplikovat třeba z toho, abych zjistila jako v jaký v té fázi vlastně toho učení je to dítě.

Jak ty jsi říkala, že máš jakoby ty tvrdý dovednosti, prostě ty měkký, ale jaký ještě všechny jakoby oblasti sis stanovila, že konkrétně jako pozoruješ abys to měla jakoby pro tu slovní hodnocení?

Ehmm to mám vlastně jako asi u sebe napsaný v počítači, tak to ti pak můžu kdyžtak dát, ale err vlastně vy já jsem si to vypsala vlastně ty i ty měkký věci a vycházím hodně z profilu absolventa aaa to, který vlastně ty jednotlivé měkké věci to dítě dovedou k tomu cíli. Takže třeba jako hodnotím tam, dejme tomu, jak to dítě dokáže spolupracovat s ostatníma, jak pracuje s chybou a jeste si říká o pomoc, nebo jestli prostě je pasivní a vyčkává a takovýhle věci. No a potom samozřejmě hodně u prvňáčků řeším věci typu, jaký má učební návyky, jestli si uklízí věci do budníčku třeba, jestli si jako má pořádek v těch v tom svym portfoliu, jestli ví, kde co najde. Jak drží tužku, samozřejmě u těch jako pidi dětí, jestli no vlastně takovýhle jako drobnosti, který jsou podle mě jako dost podstatný no.

Enhnm. Takže máš na každéj ten ročník vlastně daný jako jiný typ jiný jakoby jiný typ těch toho pozorování? Co vlastně pozoruješ?

Err no jako to gró je vlastně stejný to gró, co vychází z toho profilu absolventa, ale ale jasně, že u prvňáčků jako jo, tak tam je to jako hodně specifický. Takže takže tam je to ještě jako něco jiného.

Ehm ehm, jaký vnímáš rozdíl mezi měsíčním tripartitní slovním hodnocením a vysvědčením?

No hlavně v tom, že u toho měsíčního hodnocení si připravuju teda půdu, jako už na to vysvědčení, takže takže tam jako to, co se tam jako vícekrát opakuje, tak určitě bude potom ve vysvědčení. Ale to měsíční hodnocení vnímám jako takovej takový jako upozornění na to, co se událo v tom daném měsíci, není to jako komplexní hodnocení toho dítěte za celý vlastně pololetí, jak se posunula od ledna až do června, je to jako jenom prostě, co se co se dělo u něj v tom třeba květnu. Takže takže tak a plus teda já teda ne nerozděluju na předměty to měsíční hodnocení, ale vlastně tam píšu jenom, co se mu podařilo a na čem by mělo to dítě zapracovat, no třeba.

Ehm a tripartitní vnímáš jak?

Hmm tripartitní je pro mě takový jako trošku komplexnější, to spíš bych přirovnala asi k tomu vysvědčení. To je jako vnímám to jako takový jako čtvrtletní vysvědčení v podstatě. S tím, že tam nezpracovávám teda prvouku, ale je to jako u mě jenom čeština matika a angličtinu že jo. Enhnm jasně. Ale je to jako už takový komplexnější. Je to vlastně co, co se mu dařilo o tomu dítěti od toho ledna do konce dubna no.

Jak vnímáš, jaký v čem vidíš, že je slovní hodnocení pozitivním přínosem pro děti?

No velkým doufám, že. No, podle mě to dítě prostě konkrétně ví, kde je v jednotlivých těch dovednostech ví, co teda hodnotím, co vlastně a dokáže si reálně představit, na čem má pracovat prostě, co mu nejde až tak dobře a co je nějaká jeho jako rozvojová oblast. No a vlastně já mu tam dávám dost často nějaký jako konkrétní doporučení, jak na ty své rozvojové oblasti může pracovat a potom, jako se se dost často třeba stane, že najednou z rozvojové oblasti je silná stránka a ty děti z toho mají pak jako radost že jo no. Ale myslím si že jako mým hlavním cílem je, aby ty děti se dokázaly ze sebe hodnotit samy, aby vlastně mě vůbec skoro nepotřebovali. A aby to jako naše hodnocení bylo jenom takovej jako check, jestli ty děti se sebehodnotě jako v souladu s tím, jak je hodnotím já.

Hm. Ennm. No, takže vlastně tvým cílem je postupně se jako od toho odprostit a nechat třeba jako, mít to vyloženě jenom takovej jako backup, jo, vidím to stejně, nebo v tomhle se ještě lišíme. A už jako vnímáš, že třeba ty děti jako nebo jak začít, když jakoby jak vnímáš ty děti, že se posouvají, když to hodnocení napíšeš, nebo diskutuješ s nimi třeba nad tím, že vlastně jako vím, že asi máte v diáři nějaký, nebo máme v diáři jako hodnocení, tak jestli jako to nad tím třeba diskutujete, jak to vidíš ty, nebo jak to vidí to dítě?

Jo hodně nad tím diskutujem, jednak teda vidím docela velkej posun v tom sebehodnocení právě že třeba, když vidím třetíky, jak se dokážou prostě na tripartitě úplně jako zhodnotit, tak mě ani nepotřebujou. A ty prvňáčci jako zatím úplně ne. Tak to je docela jako vidět, že s tím pracujeme si myslím no a hmm jo já je vždycky nechám nějak jako něco. Vlastně oni se sebehodnotě vždycky každéj tejden v pátek, že jo při jejich vyhodnocování individí, ale takže to já si s nimi o tom povídám, oni mají takovej dotazníček, který si vyplní a vlastně připravují si na ten rozhovor se mnou a potom si o tom povídáme. Já už si pak většinou v ten pátek jenom vypichuju nějaký jako věci, který mě zajímají, nebo něco, co máme s tím dítětem jako rozjednaný, o čem se nějak dlouhodobě již bavíme. No a potom vlastně se k tomu vracíme přitom měsíčním hodnocení, který si oni nejdřív dělají sami a potom vlastně si přečtou to, co jsem napsala já a pak si to jako porovnaj, co si myslím já, co si myslí oni a pak se o tom třeba bavíme, jestli je tam něco, co je překvapilo a proč. A když vidím, že tam mají něco úplně jinak, než jsem jim napsala já, tak se tak nějak snažíme to optimalizovat a říct si vlastně jak to teda je a z čeho to můžeme poznat, kde to kde to dané dítě jako zrovna je, no.

A když o tom mluvíš v rámci individuí stíháš mluvit takhle se všema dětma, jakože, máš nějaký třeba rituály, když to tak povím, jako řeknu s těma dětma, máš to jakože nějak ritualizovaný?

Jak kdy, kterej tejdny jsou týdny, kdy to jako vůbec nestíhám, kdy vlastně jsem jako ráda za ten dotazník, že to dítě, že vím, že se nad tím zamysleli a že si třeba popovídám jenom se třema dětma. A ale pak jsou tejdny, kdy to jako zvládnem ze všema. No já už se to snažím trošku jako preventovat to nestíhání tím, že když má někdo hotový to individuí vlastně ve čtvrtek, tak už mu řeknu, ať si rovnou udělá ten dotazníček, ať se vlastně připraví už na ten pátek a už s ním můžu rovnou začít vlastně v ten pátek, když ty ostatní si vyplňujou no.

No, no, jasně. A vnímáš nějaký jakoby negativní dopady toho slovního hodnocení na děti nebo něco, v čem to může být jako negativně ovlivňovat?

Ty jo nemyslím si, že nic takovýho nebo nevím no nenapadá mě nic, jediný co jako jediná nevýhoda toho je podle mě, že to jako poměrně zabírá hodně času a myslím, ale myslím si, že se to jako vyplácí prostě no.

Jako myslíš víc hodně času pro tebe?

I pro ty děti vlastně že jo, protože nám to zabere jako část hodiny. To, že nad tím přemejšlí, pokud je to měsíční hodnocení, tak to zabere prostě třeba půl hodiny, než se nad tím zamyslí, než to nějak uvedeme, než si řekneme, co se nám povedlo, jako všem celý třídě třeba. A než oni si to jako zpracujou a pak než si o tom povídáme, tak to klidně jako zabere celou vyučovací hodinu prostě jednou za ten měsíc.

No a tím si krásně nahrála, jak vnímáš časovou náročnost psaní slovního hodnocení jako za tebe, za učitele?

No jako je to poměrně dost náročný bych řekla, ale myslím si, že je to hodně vo cviku, protože tím, že vlastně učím už to trojročí jako několikátý rok, tak vnímám, že je to pro mě teďka jako mnohem míň časově náročný, než když jsem s tím začínala. Že vlastně hodnotím pořád ty stejný oblasti a jenom jde o to jako si pod tou oblastí představit to dané dítě. No takže pardon, takže jo, je to jako náročný. Určitě to měsíční hodnocení napsat zabere jako docela dost času, ale jak jsem říkala, já už se to snažím dělat nějak tak průběžně v tom měsíci, že aspoň jako ke každému si třeba 2 - 3 body jako napíšu vždycky nějak průběžně. A potom už vlastně to jenom jako dopisuji, když si řeknu třeba jo tady s těma jsme probírali tohle, kde je to dané dítě a už jako jedu vlastně podle toho a už to mám jako rychlejš no. Ale jestli chceš nějaký konkrétní čas, kolik času mi to zabere? Tak to teda

nevím, jestli jsem schopná jako takhle vyplodit, myslím si, že teďka jako třeba takhle jako nějak to dát celé do kupy a tak může zabrat třeba 2 - 3 hodiny podle mě.

Jako myslíš měsíčně jedno?

To měsíční noo.

Tripartitní a vysvědčení předpokládám, že asi ti zabere delší čas.

Jo to mnohem víc. Vlastně nejvíc z toho zabere to vysvědčení no za mě, což dává smysl.

Jak si organizuješ svůj osobní a pracovní čas, jestli se to nějak jakoby u tebe liší, když víš, že máš hodnocení, jestli nějak jakoby třeba já nevím, pracuješ v osobním čase, nebo naopak to máš jako vyrovnaný, nebo jak s tím jako pracuješ?

No, když mám to měsíční hodnocení, tak mi to většinou jako zasahuje do mého jako času, no to je pravda. Většinou jako nezvládnou nějak zmanažovat tak, abych to zvládla v pracovní době, no. Takže ty 3 hodky jako mi to zabere podle mě jako nad.

A reflektuješ to nějak nebo jako hledáš v tom jako jak to třeba zefektivnit nebo jakože?

Jo právě že jo a proto jsem to začla takhle psát víc průběžně a používat ty tabulky no, který mi teda zabraly taky hrozně časově jako vůbec vytvořit, ale tak teď z toho člověk už trochu těží no.

A to tabulka, to je vlastně jako že to máš napsaný jak jsi říkala tyo, co zhodnotíš a píšeš to jako k random dětem?

Jo jo.

Jo jo, takže to pak jenom třeba kopíruješ, když to tak řeknu?

No, já si tam třeba dělám čárky, jakože tam mám třeba úchop tužky jo, teď si vymejšlím prostě úchop tužky a teďka mám u každého prvňáka třeba poznámky a pak si to změním jako další měsíc, třeba jak se to změnilo no. Nebo třeba tam mám já nevím tvrdý a měkký souhlásky a teď si tam píšu vyjmenuje a tak. Třeba u někoho si napíšu, vyjmenuje u někoho bez problémů, aplikuje ve vlastních textech a takhle to mám jakoby rozdělené.

Co je pro tebe na psaní slovního hodnocení jako jednoduchý? Co víš, že prostě jako za tebe nejjednodušší? Jestli něco takovýho máš.

To je otázka. To, co je pro mě jednoduchý, no mě baví psát, takže mě to jako vlastně baví psát, jenom to zabírá prostě čas no. Mě se na tom líbí, to, že vlastně si představím to dítě, teď si uvědomím jaké je a teď prostě jdu psát.

Jo, to bylo hezky řečený, jasně.

Že se vlastně zamyslím nad tím každým dítětem, jako že si na něj udělám čas a nad každým se zamyslím jako zvlášť. Že v té třídě člověk má jako tendenci ty děti jako nějak tak vidět jako skupinu, ale takhle si člověk prostě přemýšlí nad každým. Vytáhne si toho jednotlivce a přemýšlí nad ním.

No čímž se dostávám k otázce, jak pracuješ se svými jako emocemi nebo pocity vůči těm jednotlivým dětem? Jestli se to třeba nějak liší, nebo jestli třeba, když máš děti, který víš, že potřebují nějakým způsobem pozvednout sebevědomí, že že to třeba píšeš jako jinak, nebo obecně jak prostě pracuješ se svými jako pocity jakožto třídní učitelka vůči těm dětem?

Hmm. No jo tak vím, jako snažím se vždycky vymyslet, co každý to dítě jako potřebuje. A co by mu pomohlo, aby prostě mu bylo líp, aby mu líp šlo to učení a aby jako celkově se cejtilo třeba líp. Takže jo, pokud třeba tam mám dítě, který jako má fakt nízký sebevědomí a jako moc mu toho nejde, tak se snažím jako dycky vymyslet, co mu jako jde prostě, i když je to třeba, že bych to tam některým jiným dětem třeba vůbec nenapsala, tak tady tomu konkrétnímu dítěti prostě vymyslím, klidně něco, co už mělo dávno umět, ale prostě napíšu to tam, aby tam nemělo prostě samý jako rozvojové věci samozřejmě no, protože se snažím, aby to bylo minimálně jako vyrovnaný nějak tak.

Když jsme se bavily se o těch důkazech bereš do těch důkazů nebo zapojíš do toho i nějaké ty svoje jako subjektivní pocity vůči těm jednotlivým dětem? Nebo píšeš to třeba někam nebo jako ne pocity, ale jakoby že jo, každé dítě vnímáš nějak jinak.

Není to to moje pozorování?

No ano, to no.

No, já se snažím prostě napsat vždycky to, co vidím, jakože ne nezačleňovat do toho nějaký co si jako myslím, že vím, ale spíš jako pracovat s těma konkrétníma věcmi, který jako vyloženě vidím a který můžu jako vyzorovat, takže se snažím tam dát třeba konkrétní situaci nějakou, kde jsem tohle viděla. Dejme tomu nebo tak.

Jakože to píšeš do toho hodnocení vyloženě?

Jakože když třeba máš nějakou třeba konkrétní případ je čeho jo třeba “Nelinko líbilo se mi, jak si při skupinové práci o zvířátkách se zapojovala a pomáhala tvoji skupince třeba”.

Jasně. A předpokládám to píšeš jak jak v těch silných stránkách, tak zároveň i v těch rozvojových oblastech třeba v rámci pravidel nebo tak?

Ennm. Jo, jo jo jo přesně. Takže jako snažím se, aby to dítě si z toho dokázalo vzpomenout na tu situaci a aby si to třeba uvědomilo no a ty ses ptala na ty pocity? No no já nevím no jako já se

snažím, aby to bylo vždycky pro to dítě nějak jako relevantní a aby z toho chápalo, co a v čem se může posunout jakoby. A třeba mu dát i jako nějaký tip, jako jak se může třeba posunout no. Třeba mu tam jako napíšu nějaký doporučení. Buď to teda, když je to nějaká tvrdá věc, kde je to třeba, že může trénovat nějakou já nevím, prostě neumíme to něco anebo když je to jako nějaká měkká věc, tak třeba já mu napíšu klidně tam, když zapomíná třeba pořád sešit, tak třeba napíšu mě pomůže, když si to napíšu do diáře, abych na to nezapomněla třeba.

Jasně, takže se odkazuješ na sebe v tom “já sdělení”?

Jo ennm.

Máš nějaký, ty jsi říkala, předtím, že máš ještě třeba jako nějaký rituál, když to tak řeknu, když to jako píšeš já nevím, děláš si kafe nebo cokoliv, jestli máš jako nějaký, jako jestli to nějak ritualizované?

Jo jo, když píšu vysvědčení, tak se snažím, jako si to udělat jako takový prostě, jakože, protože to právě většinou nezvládnou v nebo vysvědčení jako rozhodně nezvládnou v pracovní době. Takže to si jako buď to jsem dělala to, že jsem šla do kavárny jo a tam jsem si jako dala kafe a tam jsem si jako psala. Vždycky jsem si třeba řekla, tak teď budu 2 hodiny psát prostě a nebo jsem si říkala, tak teď napíšu 2 vysvědčení třeba no a tak jsem to jako dělala dřív. A letos v pololetí jsem se to snažila minimalizovat, abych to psala třeba o víkendu jsem to nechtěla psát, tak jsem se to snažila narvat jako do pracovních dní aspoň, takže jsem se snažila, jakoby se někde zavřít a udělat si třeba to kafe, jakoby ale někde se jako zavřít a psát prostě no. Jako jo vlastně to potřebuju si to jako trošku udělat si takovej jako čas, tak teď budu psát a prostě teď píšu jasně.

Ty jsi zmiňovala, že máš, že tě to baví nebo baví, protože máš ráda psaní. Vnímáš to jako že kdyby tě to třeba jako nebavilo, nebo kdybys neměla ráda psaní, že by to pro tebe třeba bylo jako rozdílný to psát, že bys to jako psala třeba s nechtív, když to tak řeknu, nebo takhle, jakože vnímáš to jako plus?

Jo to si myslím, že je plus no, protože protože kdyby mě to nebavilo, nebo kdybych jako neměla nějaký nápady na slovní obraty prostě nebo něco, tak si myslím, že by to šlo jako mnohem víc ztuha no, že já takhle, třeba takovej ten první odstavec ve vysvědčení, kde píšeme právě takový ty měkký věci, tak ten si myslím, že vlastně je jako nejtěžší za mě napsat tak, aby to dávalo hlavu a patu a ten právě jako mi přijde, že člověk potřebuje jako chytout takovou jako slinu, nebo aby prostě ho to napadalo ty věci no, aby to se to dobře spojovalo ty věty a hezky to navazovalo.

Hm hmmm ty si tak jako hezky nahraváš na otázky. Ty jsi zmiňovala obraty jak pracuješ s tím jazykem nebo jakoby jak pracuješ s téma, abys neměla třeba všude stejný ty věty nebo takhle, jak pracuješ s tím popisným jazykem?

No podle mě ted'ka u těch předmětů, kde vlastně píšeme jednotlivé ty předměty, ted' se bavíme o vysvědčení asi vid' nejvíc, nebo?

No asi asi nejvíc o vysvědčení tam je toho nejvíc no.

No vlastně psaní o nebo vypisování, co se daří a jaké jsou rozvojové věci v jednotlivých předmětech mi přijde, že vlastně tam je to trošku žádoucí, že se to opakuje, protože dřív jsme to psali jako v odstavcích a to jako zabíralo celý jako hodně času, fakt hodně a ted'ka píšeme v bodech a to je vlastně pro mě jako fakt jako jednoduchý napsat ty body, protože jednak se podívám do těch hodnocení měsíce, dám si jako jednotlivé ty věci, který budu hodnotit vlastně ty tvrdé věci, třeba z češtiny u třetáků vím, co jsme probrali, prostě v tom pololetí a u každého dítěte vohodnotím vlastně každou tu tvrdou věc, jak mu jde nebo nejde noo a že tam nevidím jako nějakou jakoukoliv vlastně problém. No a u toho prvního odstavce se snažím vlastně hodnotit ty věci, jak už jsem říkala z toho profilu absolventa no a tam vlastně přesně jednak teda koukám do těch hodnocení měsíce a do tripartit, ale jednak si přesně, jak jsem říkala, jakoby představím to dítě a ted'ka už jako jedu, co mu vlastně jde nejvíc, co bych jako vypíchla, že mu z těch měkřejších věcí jde jako perfektně. Pak se vždycky snažím to jako nějak hezky popsat právě na těch nějakých konkrétních situacích, že to tam jako přímo vlastně jako se mu snažím přiblížit a pak vždycky jako navážu něčím, co na čem by mělo zapracovat a pak to vždycky ukončí v něčem zase pozitivním. Takže to mám takovou jako strukturu a je možný, že jako používám asi podobný slovní obraty, je to asi jako pravděpodobný, ale eee nevím jako úplně jak to psát jinak, ale myslím si že, že tím, že vlastně to nevopisuji třeba jako z loňska z toho stejného dítěte nebo nekoukám se ani do toho, až třeba potom, když to jako celý mám napsaný, tak se podívám jestli to nemám úplně nějak stejně a tím, že tam vlastně píšu ty konkrétní situace, tak si myslím, že to jako je vždycky trošku jiný, ale určitě to bude jako v nějakém mém jako psacím stylu, jako podobný trošku.

Takže takže nemáš jako nějakou banku? Prostě každé dítě píšeš jako samostatně začínáš, jako nemáš jako nějaký, ctrlc, že kopíruješ nějakou banku jako otázek nebo nebo věcí?

To ne. To nemám.

Ještě říkala jsi, že si děláš jako tabulku, ty tvrdé dovednosti, který dovednosti bereš základ, předpokládám nějaké tematické plány a ještě jako někde nebo?

No, já vždycky se tam snažím hodnotit dílnu psaní, hmmm potom nějaký jako porozumění textu, potom právě témaťáky no.

Říkaly jsme nějaký rituály takhle, v čem jakoby spatřuješ, že třeba tebe samotnou to psaní slovního hodnocení posouvá, jestli vůbec jako nějak?

No a teď už mám pocit, že mám takovej jako zavedený systém, takže podle mě se to jako hodně posouvalo předtím, než jsem měla ten systém, abych si ho jako zavedla, aby to bylo efektivnější a jako cejtím, že mi to zabírá jako třeba o půlku míň času než dřív. No a jako asi mi to pomáhá v tom třeba vykrytalizovat si, co vlastně jakoby vybrat si teda na čem to dítě konkrétně může pracovat a tomu jako přesně pracovat v té hodině třeba, jakože takový utržení myšlenek, je to asi pro mě bych řekla, takže jako jo, asi kdybych to nepsala, tak vlastně jsem víc jako taková ztracená v tom si myslím no.

Takže pro tebe taková jako osnova, nebo něco a jako jak s tím pak dál pracuješ, že vlastně i pro tebe to je, že si jako napíšeš body na čem nebo čemu se v rámci hodin nebo takhle věnovat?

No píšeš co třeba jim dávat do individí těm dětem nebo na co si třeba dávat u každého toho dítěte jako pozor i v těch měkkejch věcech, co třeba se jich ptát. Nebo co jako máme s každým tím dítětem rozjednané nějaké domluvy, jako v čem se posouvá. Třeba vím, že třeba s Mari dejme tomu mám teďka řešíme prostě úklid a kdybych jí to nepsala každéj měsíc do hodnocení, tak asi jako bych to jako s ní až tak neřešila jako teď prostě, když máme nějakou dohodu a no a určitě to budu zase na konci měsíce do toho hodnocení psát podle toho, jako jak se v tom posunula.

Takže vlastně máš jakoby to dítě třeba nějakou jeho, jako když řeknu rozvojovou cestu přes ten rok?

Jo jo jo jo. Jo určitě no.

Jakým způsobem rozlišuješ, že jo ty máš ty seš trojročí, takže máš první, druhou třetí třídu, jakým způsobem to jakoby rozlišuješ, jestli vůbec jestli jakoby píšeš trošku jiné to hodnocení pro 1. ročník a třeba pro 3.?

Jo a to je to možná jak ses ptala předtím na to, co mi to jako co jak může rozvíjet. Tak to je vlastně to, co s čím jako pořád bojuji trošku napsat to vždycky jako co nejjednodušejc a co nejmíň jako květnatě a kratšíma větama. A to je jako něco, co mi dělá trošku problém a vím, že to jako vlastně píšu občas jako docela složitě pro ty prvňáky. No a snažím se na tom nějak pracovat, ale jako moc mi to nejde, protože se mi to pak nelíbí jak je to napsaný.

No jasně, no rozumím.

Takže takže jako jo no takže vlastně jako snažím se, ale moc mi to nejde, ale jako chtěla bych to.

Takže to máš jako svoji rozvojovou oblast jako psát?

Jo jo, ale určitě jako já těm prvňákům třeba jako píšu ty věci, tak, jak jim to říkám, že třeba máme takovou pomůcku, jak se drží tužka, že taky třeba jim tam píšu perfektně zvládáš mít hladítko na stole prostě no jako nevím, jestli někdo jinej asi neví, nikdo jinej, co je hladítko, že jo, ale oni to vědí, protože si to říkáme, že tohle je hladítko prostě a že to má bejt na stole.

Aha to jsem taky nevěděla teďka, tak to taky vím no.

Jo a takovýhle jakoby slova používám, který si jako říkáme vlastně, takže asi si to jako trochu přizpůsobím no.

Takže máte takovej svůj vlastní třídní jazyk, když to pojmenuju?

No asi trochu jo.

To zní hezky třídní jazyk a hladítko. Bavily jsme se o tom, že hodnotíš vlastně jako nějaké tvrdé dovednosti, měkké dovednosti a jakoby mluvila si o pozorování a takhle. Je ještě něco na základě čeho hodnotíš vyloženě ty akademické znalosti těch dětí? Nebo už si nějak jako všechno řekla?

Jakože myslíš konkrétní věci, jakože mapování tak jo, takže ty tvrdé věci hodnotím na základě teda mapování, potom určitě nějakýho pozorování v hodinách aaaa občas si jakoby vyzkouším nebo jakože se jich zeptám, třeba když si nejsem jistá, jestli to dítě je něco chápe, třeba že nevím, jestli tomu rozumí jako z psaného textu třeba, tak se ho zeptám jako ústně a přemejšlím no. To je asi všechno, hmm nic mě jinýho asi nenapadá.

A jak naopak jakoby mluvila si o profilu absolventa. Ale jak jak pracuješ jakoby s těmi měkkými dovednostmi, jak ještě jinak krom toho pozorování jako třeba, jestli vůbec nějak ještě je jako hodnotíš, nebo?

I na základě toho jejich sebehodnocení vlastně. Protože tím, jako když se jich v ten pátek vždycky při tom vyhodnocování jako na to doptávám, tak zjistím, jak o tom oni přemýšlejí a jak třeba přijde jim, že se v tom posouvají, protože jako občas se může stát, že se v tom posouvají, jenom já to nevidím prostě. Takže i na základě vlastně tohotohle, no, hmmm, asi vlastně jako to je všechno.

Vnímáš nějakou oblast, která se jako nedá hodnotit za tebe?

No tak, určitě se nedá hodnotit osobnost toho dítěte jasně. Ale tak to je jasný no.

Jestli vůbec nějakou takovou máš, nebo jestli si vůbec jakože někdy jako vnímala něco, co se třeba, co si prostě jako viděla, ale neuměla si to jako nějakým způsobem, nebo nevěděla jsi, jakto ohodnotit, nebo jestli vidíš třeba něco se prostě nedá hodnotit?

Asi mě nic nenapadá no, nevím, asi bys mi musela dát nějaký příklad. Já vždycky jako se snažím, snažím se vždycky jako popsat co vidím a napsat tomu dítěti nějaký doporučení, aby to pro něj bylo funkčnější, prostě aby mu to nějak pomohlo. Takže jako v momentě, když se na ty věci dívám asi takhle, tak mě nic nenapadá, ale je možný, že jsem jenom na nic nenarazila.

Enhm jasně. No to bude asi všechno, tak nějak jako přemejšlím ještě. Nějaký otázky? Ještě otázka mě napadá k tomu, jak pracuješ vlastně jako jo ty otázky ještě navíc, jak pracuješ s domácí přípravou v rámci slovního hodnocení dětí?

Mě tam hlavně zajímá to, nebo proč vlastně dostávají domácí úkoly je za mě to, aby se učili, že mají něco na starost a že je to jejich zodpovědnost. A že je vlastně i na nich jako, protože já jim dávám domácí úkoly od pondělí a mají na to čas do pátku, takže je vlastně na nich, kdy si ty úkoly udělají, můžou si to udělat družině, můžou si to udělat, když mají hotový individui, můžou si to udělat doma s rodičema, můžou si to udělat prostě kdykoliv nebo ráno kdykoliv a mně de o to, aby mi to v pátek přinesli. A to je jakoby to, co na tom vlastně nejvíc hodnotím. To jestli si myslej na svoje záležitosti a jestli, zároveň taky hodnotím i to, jestli pokud ten úkol nestihnou, jestli se se mnou na tom domluví a jestli za mnou přijdou první anebo čekaj až zjistím, že mi ho nedali, tak to je další věc, jestli se se mnou jako domlouvají, to na tom taky jako pozoruju. A pak no, pokud mi to dítě ten úkol nedonese třeba v ten pátek, tak vlastně dělám v classroomu jako takovej úkol, kde mi to mají nahrát a kde to mají jako si vyřešit sami no a pokud na to nemyslí ani takhle, tak potom píšu rodičům. No a pak to řešíme na tripartitě, jak to dítě vlastně v tomhle podpořit. A míváš třeba jako osobní schůzky nějaký hodně, třeba ohledně té domácí přípravy, jakože to fakt nefunguje někde třeba, nebo jestli máš někde jako?

Mně se asi nestalo nikdy, že by když napíšu email těm rodičům, že jako opakovaně, že třeba 3 tejdny nemá úkol, takže by to nějak neřešili, no takže tam to vždycky jako zafunguje nějak.

Jasně. Takže máš takovou tu páku v uvozovkách nebo?

A zároveň ještě tím, jak mám jako docela malý ty děti, tak třeba těm prvňáčkům hodně s tím pomáhají rodiče, takže se jich prostě ptaj no.

Jo. Jasně.

Takže zatím jako vlastně v tom druhym poletí až teďka jsme na tripartitách jako řešili to, aby vlastně už to nechávali trošku víc na nich, aby už v tý druhý třídě začly si na to myslet úplně sami, ty děti. Takže teď to vlastně zkusíme takhle.

Vnímáš že to funguje zatím?

Jo zatím mám vlastně pocit, že funguje no jo.

No a poslední otázka, jak s tebou vlastně jako děti krom toho v rámci indivindi jak s tebou jakoby komunikuju, nebo jestli ti dávají jako nějakou třeba zpětnou vazbu v rámci toho slovního hodnocení? Když si ho přečtou, jestli třeba mají nějaký jako emoce, nebo jestli to s tebou nějak sdílejí?

Ennm. Já jim vždycky říkám, když si to přečtou, aby si to přečetli a aby jestli tam všechno jako jim sedí, nebo je tam něco, co s čím nesouhlasí, nebo na co se chtějí doptat, co jsem tím myslela a pokud třeba to jsou prvňáčci a já jim to čtu, to měsíční hodnocení, tak jim to jako dovysvětluji a ujišťuji se, že rozumějí tomu, co jim říká jasně. A no, takže to je vlastně jako ten první krok, takže se třeba stane, že za mnou přijde nějaké dítě doptá se prostě na nějaký bod, co tím myslím, nebo se doptá prostě na to, jak to může trénovat, nebo prostě mi řekne, ty, jo mě přišlo, že tohle mi ale jde a já říkám, no, já jsem viděla tady a tady, že to jako nešlo no a tak třeba jako zjistíme, že to nakonec umí to dítě jo, to se mi taky stalo jednou. Ale potom s tím vlastně pracujeme dál a že si to dítě porovnává, co si napsalo ono, co jsem napsala já a koukám se jako kde se to shoduje a kde se to neshoduje. No a potom vlastně to měsíční hodnocení zapracovávají zase ještě do indivindi, protože se podle toho jako nastavěj tu práci do indivindi.

Takže zpětnou vazbu dostáváš nějakým způsobem?

Taky jo, myslím si, že my jako říkaj no.

Ještě se vrátím k té otázce, jak to tebe posouvá, jak vnímáš, nebo jestli si nějak jako eviduješ, když to tak řeknu jakoby ty tvoje pokroky v rámci toho psaní slovního hodnocení?

Moje pokroky?

To co to jak jsme se bavili jak to tebe jako posouvá, tak jestli si jako nějak eviduješ, ty si říkala předtím, že si je psala jako delší dobu takhle, tak jestli si jako nějak sama pro sebe, nebo sama v sobě, nebo takhle eviduješ, co se třeba podařilo?

No asi moc ne jako jo ne tak vím že jako my to teď zabere míň času, tak to jsem ráda. Ale jako vlastně já si myslím, že to píšu jako pořád hodně podobně. No, že jako nenapadá mě nic vlastně potom, jak se začalo říkat, že to teda budem psát v bodech, tak mě to nejdřív jako hodně nesešlo,

jak jsem říkala, jakože ráda píšu takový ty květnatý věty, tak ty body vlastně by mi byly hodně proti srsti a vlastně doted' mám problém napsat jako strohej bod prostě mám takovej jako dycky delší bodík, víc vět, protože mám prostě jako potřebu to nějak jako vždycky dovysvětlovat. No ale jako vlastně mi to ve výsledku podle mě pomohlo ty body, protože to mám prostě rychlejc napsaný.

A čím vnímáš, že když jsi říkala, potřebuju dovysvětlovat, čím vnímáš, že to jako je myslíš, že to je tím, jak máš ráda psaní, nebo to má ještě jinou jako příčinu?

Myslím, že obojí, jakože chci, aby to dítě jako jasně vědělo, co vlastně po něm chci a nebo co se mu povedlo teď jak jsem ti říkala eště, že tam ráda jako píšu ty konkrétní situace, tak to mi jako taky zvýší počet slov, že jo a zároveň prostě, jak každý to dítě jako znám, tak vím jak komu to potřebuju napsat, aby to chápalo. Takže se snažím, aby to prostě pochopilo.

Chápu, pracuješ nějak naopak, když máš taky třeba jako neúspěchy přitom svým hodnocení, jestli na sobě vnímáš a jak s tím pracuješ?

Jo, občas se mi stane že jako třeba jdu psát zrovna to vysvědčení, ale zrovna nemám jako takový to nemám prostě nápady tu flow a nemůžu se do toho jako nějak dostat třeba. Tak buďto začnu psát ty body k těm předmětům, když zrovna nemám jako na to nějak konstelaci a nebo prostě se na to musím vyprdnout a psát jinej den no. Blbý je, když potom tě tlačí čas no.

A jak tady s tím jako pracuješ když víš, že máš jako málo času a zároveň nemáš jako tu flow?

No třeba to zavřu a podívám se na to za hodinu a nebo prostě doufám, že další den to bude lepší a nesmím jakože nenechám to úplně jako na to, že musí to bejt v pondělí aaa v neděli nemám flow.

Jasně chápu a máš na sebe nějakou třeba páku, když to tak řeknu, nebo jakože když je to fakt, jako když třeba, nebo jestli si zažila situaci, kdy to jako třeba že se ti fakt nechtělo, jakože jestli máš sama na sebe nějakou jako páku, kterou si řekneš, tak já nevím teď toto?

No tak musím to prostě napsat, že jo, takže to mě asi jako tak příjemně stresuje, nebo jakože to mě, nebo jako je tam ten tlak na ten termín. Takže to mě jako donutí to napsat vždycky, že jo takže. A zároveň se snažím to nepsat o tom víkendu, no ale třeba když potom už to takhle je, že v tejdnu nemám flow, no tak to píšu víkendu, že jo. Takže to je asi jako to, co mě nejvíc pomůže nakonec ten termín no.

Jo. Dobře. Tak jo, tak to je úplně všechno.

Příloha 4 – polostrukturovaný rozhovor Pavel

Souhlasíš s tím, že tento rozhovor je nahráván a dále zpracováván?

Ano souhlasím.

Výborně, tak já se tě zeptám na první otázku, jaké sbíráš důkazy pro slovní hodnocení?

Jaké sbírám důkazy pro slovní hodnocení? No dominantně odevzdaný práce v classroomu to znamená práce, u kterých většinou stačí, je splnit není třeba tam podat nějaký výkon, ale je to spíš o tom, že ten žák to udělá, mapování a pak mi jakoby nějaká podílná část je aktivita při hodině záleží, vono se to liší v češtině a v angličtině. V angličtině příkládám větší váhu tomu, jak moc je ten žák aktivní, jak moc plní úkoly, v tý češtině se zas tak často jakoby na to ten důraz neklade plus pak nějaký projekty nebo prezentace. To je asi všechno.

To je všechno? Jak si sesbírané podklady eviduješ?

Vlastně já všechno zadávám přes Google classroom, takže jakoby já i když ten úkol je třeba zadanej verbálně, tak já ho tam stejně udělám jako úkol. To znamená, mám u každého žáka přesně každou věc, která je hodnocena, tak je napsaná v Classroomu.

Takže máš úplně všechny práce přes classroom?

Ano, není není žádná práce, kterou bych měl mimo něj jakože něco co bych řekl, že si bokem odškrtnu u sebe.

Takže nemáš žádnou já nevim, nějakou svoji tabulku, nebo takhle jako kam si to píšeš dokument?

Ano to jo. Dobře to mám a vidíš to je další vlastně faktor, který jsem nezapočítal. Já mám tabulku na sešity jako jak si vedou sešity a na to není úkol v classroomu, ale tam si to u sebe píšu. Jako on by to moh bejt úkol v classroomu vlastně taky přemejšlim, takže asi to tak budu dělat teďka, ale mám jakoby svoji tabulku, kde mám napsáno procentuálně kdo jak si vede sešit, co mu tam chybí a ještě nějaké další poznámky, jako jestli mají problém s nějakou úpravou, nebo na čem by měli zapracovat. A potom mám poznámky, no to je asi všechno. Pak mám už jenom třeba poznamenaný, když dělají psaní, tak mám u sebe poznamenaný v tabulce, co jim dělá problém. Takže hodnocení psaní jako ten volnej text maj hodnocenej v classroomu jako úkol, ale abych jim tam prostě neproškrstal polovinu toho textu bezdůvodně, tak vlastně u sebe si píšu na čem mají zapracovat a z toho pak čerpám pro to slovní hodnocení.

Vlastně Ondra a vlastně Honza mi říkali, že vy to máte 60 20 10.

60 30 10 bylo to 60, 40 a teď se z těch 40 vydělila ještě aktivita v hodině.

No a to si nějak eviduješ? Nebo jako jak si to zaznamenáváš pak v rámci toho hodnocení?

Takže samozřejmě eviduju aktivitu, to se teďka zavedlo ve čtvrtletí a ještě to neeviduju. A u tý aktivity v hodině to je tak jakože to je něco, k čemu nepotřebuju mít úplně jakoby vedený záznamy, protože to je něco, co u těch dětí jako vnímám. Víš jako to jestli někomu nejde jako jarní mladý, tak to si samozřejmě nepamatuju když se podívám na jeho obličej. Ale to, jak jedná, jak často prostě jen něco musím připomínat při hodině nebo jak pracujou, tak to samozřejmě vím o každém tom dítěti kontinuálně. Na angličtině to máme zaznamenaný, protože je učeň dva lidi, takže my to často máme tak, že třeba ty mu tam dáš nějakou jakoby poznámku nebo hodnocení, aby ten druhý učitel věděl, že je to něco, co se opakuje a pak třeba si můžete říct, haha my jsme mu teďka každěj dali asi čtyřikrát za sebou, že nemá učebnici, protože se střídáš, ale jako ve svých hodinách to neeviduju, protože bych to u těch dětí byl schopnej vyprodukovat. Jo a navíc my jsme se bavili s ředitelkou, že vlastně tohle je nutně jakoby pocitový, že můžeš mít sice kritéria, ale samozřejmě stejně to nemá jako měřitelnou hodnotu.

Dobře, jak si koncipuješ nějaké mapování nebo testy, to když to pojmenujeme, aby pro tebe byly podkladem pro to slovní hodnocení?

Jak je koncipuju? No zase se liší trošku čeština angličtina. V češtině jsou to většinou, jakoby uzavřenější dotazy, který kontrolujou to, že vlastně si nějakým způsobem osvojili to, co jsme zrovna probírali. V angličtině to je často kombinace toho, že část je, že si něco osvojujous a část je nějaká produkce, to znamená jakoby něco, kde mají něco volně napsat, protože tam to chci co nejvíc zapojovat. Protože často oni ti vyberou třeba správný modální sloveso, ale to neznámá, že jsou schopni napsat rozumně text. To znamená jako snažím se to kombinovat a i v tý češtině to většinou se snažím kopírovat, jak je dělanej třeba cermat nebo různý takový ofiko testy, že vlastně mám nějakou odstupňovanou obtížnost. Takže třeba když se ptám na přívlastek, tak tam mám 3 věty, z nichž v jedný je to velmi jednoduchý poznat, ve druhý je to složitější a ve třetí je to úplně nejsložitější.

A to máš jako pro každý takhle jako dítě každému dítěti dáš jakoby 3 levely, nebo to máš jako i třeba podle?

Jo a všem dám 3 levely jo.

Jaký všechny jako oblasti sis stanovil, že budeš hodnotit? Víš žes to říkal jakože 60, 30, 10 ale i tak jaký ty ty sám pro sebe oblasti sis stanovil, že vlastně jakoby budeš hodnotit abys měl dostatek těch důkazů pro to slovní hodnocení?

Co hodnotím je tak u mě, to je ještě kombinovaný, protože vlastně v tý češtině máme, to máte stejně asi, že jo máme gramatiku, ale pak máme dílnu psaní a čtení a to by mohly být vlastně skoro de facto vlastní předměty, protože tam se řeší něco jiného a já hodnotím 60% teda ty faktický znalosti, to testuju většinou v těch mapováních hodně hodnotím schopnost odevzdávat, takže jako často to vlastně záleží jenom na těch měkkejch dovednostech toho splnit nějakou deadline odevzdat něco vyplnit pracovní list. A většinou ty věci, který nejsou znalostní, tak koncipuju tak, že je prostě možné vždycky uspět. Není možný je podělat jo. To znamená, že i když třeba maj udělat nějaký cvičení, tak hodnotím třeba, že si ho opravili podle klíče nikoliv i kdyby měli 150 chyb, tak maj furt 100% jo, takže vlastně snažím se. A docela velkou váhu přikládám i třeba tomu, do jaké míry jsou schopni ho odevzdávat, do jaký míry sledují instrukce, to znamená, že vlastně snažím se, aby ty instrukce, když to máme nějaký psaní, aby byly co nejkonkrétnější a pak teda hodnotím samozřejmě, do jaké míry jsou schopni poslouchat co maj udělat, protože to selhává častěji, než by si člověk řekl.

I takhle na druhým stupni?

No určitě. Jakože kolikrát se mi opravdu stalo, že jakože když máš, že 30% dětí nesplní a dáš třeba 4 kritéria a 30% dětí to neudělá, jakože neudělá ve smyslu, že všechny nepoužijou třeba nějakou gramatickou věc, co měly udělat, nebo to nemá jo a prostě řekneš jim, že recenze má mít úvod tohle tohle a vlastně oni tam tohleto, jakoby ti to neudělají, takže tak.

Tak to my jsme ty děti naučili nebo to to snad naši teďkon šestáci, když i ty vlastně nevíš ty učíš od šestky do devítky češtinu angličtinu?

Ne já učím od sedmičky do devítky teďka až vlastně letos poprvé neučím šestáky, ale některý mám na angličtině. Co ještě hodnotím v aktivitě v hodině, tak tam hodnotím, já jsem to trochu přetransformoval a dřív jsem hodnotil vlastně jako účast přímou a teďka spíš hodnotím to, že když ten člověk jakoby je schopnej reagovat na dotaz, ví, co děláme, tak to je pro mě vlastně už jakoby maximum. To, že někdo je větší extrovert a hlásí se na každou otázku je super, ale úplně jsem to nechtěl, jako odměnit to můžu, ale úplně jsem nechtěl trestat někoho za to, že prostě furt něco jako nepodává, ale co jakoby je v uvozovkách špatně hodnocený, je samozřejmě to, když ten člověk neví, co se dělá. Takže hodnotím tohle, jako víme, co děláme, vím co dělám, vím, na čem pracujeme.

Jak pracuješ když píšeš to slovní hodnocení, tak asi předpokládám, že máš nějaký jako pocity subjektivní vůči těm jednotlivým dětem, jak s tím jako pracuješ?

S těma pocity subjektivně? Hele pro mě je to jednodušší, když mám nějakou subjektivní pocit, tak ten se váže většinou na nějakou měkkou dovednost, kterou aspoň já se domnívám. Samozřejmě

já nejsem jakoby bůh jsem prostě jejich učitel, ale zároveň vycházím z toho, že moje práce je pokusit se tam něco jako najít, a když tam něco najdu, tak naopak se mi to vlastně píše snáz, protože všechno třeba děti, kterým řeknu já nevím třeba nauč se jakoby nediskutovat o každé věci, jo protože mám prostě děti, který se furt dohadujou o něčem, a když je to něco takového, tak vlastně mám docela radost, že tam můžu dát něco, co je jako vyloženě laicky jakýsi varování jo, vybere si, o čem se chceš hádat, protože se vlastně dohadujeme pořád, takže bacha na to. Ale ty subjektivní vědci se tam nesnažím zapracovat. Jakože snažím se, aby to nebyly nějaký absolutní výroky jo, to už používám různé Petrovy rady, často používám množné číslo, že nám něco nešlo a tak.

Jasně, rozumím. Jaký vnímáš rozdíl mezi měsíčním hodnocení, počkat vy ho nemáte, že? Tak mezi tripartitním slovním slovním hodnocením a vysvědčením?

No teď už žádněj, my jsme to vlastně změnili na 2. Stupni, takže teďka jsou formátově shodný, což bylo obrovské vítězství, protože vlastně oni měli jiné formát, ale vůbec to nedávalo smysl, jakože nemělo to opodstatnění, protože tam není důvod. Ono totiž původně to bylo tak, že tripartitní hodnocení mělo plusy minusy nebo respektive jakoby kladný stránky, silný rozvojový stránky a vysvědčení pak mělo část popsanou celými větami kladný stránky a rozvojový oblasti. A my jsme letos to předělali tak, že i tripartity mají ty slovní část celými větami, což zdánlivě vypadá, že to je víc práce na tripartity ano, ale pak už to na tom vysvědčení vypadá téměř stejně, takže to je vlastně obrovský vítězství, protože byl strašně slušný voser, že si vlastně často musela vzít tu samou informaci a ještě si vymejšlel, jak jí přepsat jinými slovy, zatímco teď už je to jednou napsané, takže teď jsou si mnohem podobnější než si bejvaly.

Takže jakoby teď kon vezmete tripartitní hodnocení a jakoby jenom ho doplníte o to, aby to bylo větší než vysvědčení?

Jenom doplníme, co se mezitím probralo, ano, takže je to ideál. Tak ono i tak to bylo do teďka, jenom si to musela přepsat, protože měli trochu jiné formát, zatímco teď to sedí jako tripartity a vysvědčení jsou de facto to samé, akorát že vysvědčení je ještě kompletnější o čtvrt roku.

Když víš, že se blíží to tripartitní nebo vysvědčení mmmm koncipuješ si výuku třeba nějak jinak nějakým jiným způsobem, jako kladeš třeba větší důraz nebo takhle abys ty podklady měl pro to slovní hodnocení?

Ne v češtině určitě ne. V češtině to mám najetý tak, že vlastně mám strašně podkladů, že když dělám to tripartitní hodnocení, tak si říkám, to tam ani nemůžu všechno napsat, protože by to měli jako víš, že prostě mám k sešitům poznámky a tady k tomu poznámky, co jim jako jde, nejde tohleto

sloveso, takže vlastně na ty z tý češtiny naopak si říkám, to je podkladů, že to bych se jako nezastavil u každého toho dítěte. V tý angličtině často zjistím, že třeba tolik podkladů nemám, protože tam je potřeba dát prostor hodně aktivitám, který nejsou úplně snadno hodnotitelné. Angličtina není o tom, že se posadíš, já ti dám test jo nebo tak. Takže ne jediný, co někdy měním, je to, že když vlastně chci vést rozhovor s těma dětma o tý tripartitě ještě před tou tripartitou, tak koncipuju hodiny tak, aby měly samostatnou práci a pak si je tahám a ještě s nima rozebírám co si myslej že jim jde, co jim nejde jo, aby vlastně se mohli klidně podílet na tý tripartitě.

Mhhh jasně chápu. Tak to byla taková první oblast v uvozovkách. Ted' v čem vidíš, že je slovní hodnocení pozitivním přínosem pro děti nebo pro žáky?

Tady na tu otázku mi připadá, že vlastně nemůže ani existovat jiná odpověď, než jakoby že je milionkrát pozitivnější než číselný, protože samozřejmě jakýkoliv jiný hodnocení v sobě nutně nenese co to hodnocení způsobuje. Jo, i kdybych neměl známky a měl bych jenom procenta tak mají nulovou výpovědní hodnotu. Je to, protože odevzdáváš práce? Je to proto, že a ted' i kdyby to bylo jako akademická znalost, tak je to proto, že ti nejde pravopis? Je to proto, že ti nejde tvarosloví? Je to proto, že ti nejde větná skladba? To znamená pro mě to slovní hodnocení je jedinej nástroj, jak vlastně popsat to, co jakoby v čem je to dítě silný a na čem ještě musí pracovat bez toho ty procenta nebo ta známka vlastně nemají žádnou hodnotu, to je úplně jedno jako to číslo může být cokoliv a má nulovou výpovědní hodnotu.

Enhnm. Vidiš naopak v něčem jako negativní přínos? Pro to dítě?

Pro to dítě ne.

Ne, žádnou oblast nevnímáš jako negativně v tom?

Ne.

Jak individuálně motivuješ děti pomocí slovního hodnocení? Nebo jak to obecně individualizuješ, ono jasně víme, že slovní hodnocení je individuální, ale jak to konkrétně děláš?

No nedělám, protože tam je, vlastně tím, že tam mají jako napsaný vyloženě na míru na čem mají oni konkrétně pracovat. To znamená pro mě jako, že když jdeme na ty tripartity, tak jsou tam většinou velice konkrétní body a já používám nejenom vlastně to svoje, ale jako třídní používám třeba to, že jim pokládám otázku, co se jim často opakovalo v rozvojovejch oblastech a pak se v tom vidí, jo protože pak seš tam a tak to asi je pravda, když to tam je šestkrát vid'?

Což si vlastně nahrál na další otázku, jakej jakej vnímáš rozdíl z pohledu, když píšeš jako hodnocení jakožto třídní pro svoji třídu a jakožto oborovej učitel?

No my to takle nemáme, protože my píšeme, nebo respektive teď nevím, jak na tu otázku odpovědět, protože já jakoby pro svoji třídu píšu stejně jako pro jakoukoliv jinou třídu.

Jasně.

Já učím všechny ty samý předměty. To znamená pro mě jako fakticky není rozdíl, já fialovou píšu stejně jako růžovou nebo modrou, takže žádný rozdíl tam není.

Ale jestli jako subjektivně prostě tím, že to jsou jakoby tvoje děti, tak jestli tam jako nemáš jakožto ten třídní nějaký jako pocit třeba nebo tak?

Nemyslim si, nedokážou rozpoznat, že bych nějaký měl, ale je potřeba vzít v potaz, že je vidím i stejnou dotaci hodinovou to znamená, že nebo respektive já je vidím jenom o třídnickou hodinu navíc. Takže ano, emočně mám pocit, že jsou to jako víc moje děti, ale není to jako na prvním stupni já je nevidím ani o hodinu víc vidím je úplně stejně jako všechny ostatní třídy, to znamená, že vlastně je úplně lhostejno, jestli jsem jejich třídní nebo nemám pocit, že by to tam jakoby nějak prosakovalo. Asi možná víš co promiň promiň je fakt, že pravděpodobně se budu u nich zaměřovat na nějakou měkkou oblast, o které si budeme povídat, protože u těch jiných tříd vím, že s nima o tom povídat nebudu, takže jim to tam můžu hodit, ale asi to nebude jako úplně nějaký jako fokální bod, protože já u toho nebudu, až se to bude řešit. A samozřejmě ty dovednosti nemůžeš jenom hodit na papír a říct, pracujeme na tom.

Jakým způsobem vnímáš, že se děti po přečtení toho tvého slovního hodnocení nebo tripartitního hodnocení posouvaj? A doplňující otázka, jestli ti jako dávají nějakou zpětnou vazbu? Ty jsi říkal, že si o tom s nima jako nějak povídáš tak, jak to, jak to s nima obecně jako probíráš? S tou svojí třídou?

Jako myslíš na tripartitách přímo?

No, obecně se o tom hodnocení, ať už to je vysvědčení nebo tripartitní.

Hele zpětnou vazbou nějak vidíš to jsem jako vod nich nikdy nedostal, nebo respektive jsem si nějakým způsobem nevyžadoval a většinou to probíhá tak, že vlastně my se na to spolu podíváme a buď já mám nějaké svoje téma, které si myslím, že bysme měli probrat, nebo je to nějaký téma, který vlastně najdeme v tom, že se tam víckrát opakuje, nebo je to třeba nějaký jejich téma a většinou tam nějak uděláme nějakou společnou dohodu. Ty dohody mají jako variabilní efektivitu jako dohoda o tom, jak bude někdo číst zatím úplně nefungovala. Přišlo mi, že když už se to stalo,

tak se to stalo úplně náhodně. Víš, že se tam domluvíme, že to bude 10 minut denně třeba. Ale je pravda, že zanedbávám podle mě ten jakoby tah to dotáhnout, že vlastně často jsme udělali dohody a já to nechám na nich.

Takže jako když bych si tě vrátila, takže jestli to chápu dobře, tak oni dostanou tripartitní hodnocení a ty se pak tý v rámci tý svý třídnický hodiny s těmi dětmi o tom bavíš co se jim tam opakovalo a to nějak s nima dál řešíš?

Ne na tripartitě to s nima řeším, s každým individuálně.

Jo jako s rodičema rovnou? Jo takhle aha já jsem to pochopila, že jako jenom mezi mezi 4 očima.

No jasně jo jo. Ne ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne. Jo mezi 4 očima mám před tripartitama, to s nima pořeším, co si oni myslěj, že jsou jejich jako stránky, protože může to bejt, že třeba si myslím, že jim něco jde a oni ten pocit nemaj. Třeba jsem to já, kdo nemusí mít pravdu, třeba se jenom trefili a oni mají pocit, že to neuměj, takže to s nima proberu, ale jako vlastně nějaké dohody a reflexi toho tak to děláme s rodičema na tripartitě.

Jasně.

Na třídnické hodině se věnujeme nějakým vztahům a tak dále tam jako neřešíme úplně hodnocení.

Umm. V jakých všech oblastech vidíš, že se ty žáci jako můžou posouvat? Jaký jaký jako spektrum oblastí vnímáš?

Tyjo no úplně nevim, no tak jedna jakoby část je asi ta akademická a ta primární je pro mě v měkřejších dovednostech.

Takže kladeš větší důraz na měkký dovednosti než na akademický znalosti?

Tak a teďka to je otázka, protože jakoby v hodnocení nikoliv. To znamená jako v tom, co jim někde vyjde, tak tam má větší váhu akademická znalost. Tam jakoby já ty měkký dovednosti do toho zapracovávám, ale větší váhu má to, že podají nějaký výkon v uvozovkách, ale jako při povídání s nima tak skoro vždycky řešíme, jakože nikdy neřešíme tak, jak to uděláš, že se naučíš jarní mladý jo, řešíme měkký dovednosti. To znamená, že to, co vlastně necháváme na nějaké osobní rozhovor, na osobní zpětnou vazbu nebo nějaký verbální hodnocení, tak tam řešíme skoro výhradně jenom měkký dovednosti. Ale do toho jejich hodnocení prosakují spíš jako sekundárně, jestli jsou schopni něco odevzdat jako skupina, jestli jsou schopni dodat nějakou práci a tak dále.

To je zajímavý, protože třeba jako vím, že u nás, že právě jdou, co jsem tak jako si s váma všema povídala tak jsem tak nějak jako navnímal, že spíš je to na tom prvním stupni je to spíše o těch měkkých dovednostech právě a na druhým stupni to naopak spíš o těch jako akademických znalostech.

Jasně, ale jakože pro mě osobně, je to o těch měkřejch dovednostech zároveň já mám jako nějakou povinnost s nima už něco probrat a už je to jako velmi fixně dané, jestli to končí tím, že oni budou dělat nějaký přijímačky někam a tak dále, to znamená, má to furt jako velkou váhu, ale pořád to vnímám tak, že vlastně ta čeština i ta angličtina do jistý míry jsou prostě nástroje k tomu, aby se rozvinuly nějaký jiný dovednosti.

Hm to je, zajímavé celý, vedle toho jako buďte každé tak jako tak.

Ale je to něco, co vlastně jsme řešili já i ředitelka i ostatní, že vlastně jakým způsobem, protože všichni to vnímáme tak, nebo se mi zdá, že to vnímáme tak, že ty měkký dovednosti jsou důležité, ale není to defakto ani úplně v tom, jak hodnotíme ty práce, jakože vlastně dáváme jako číslované v uvozovkách nebo kvantifikovaně na ně klademe menší důraz. To znamená možná tím vysíláme jako nějaký matoucí signál těm dětem, že to není vo těch měkřejch dovednostech.

A přemejšlíte třeba, jako bavíte se o tom, jestli to jako je dobřej směr, nebo naopak ne? Jo nebo nebo nepřemejšlíte třeba do budoucna jako dávat ten větší důraz na ty měkký dovednosti?

Ano, určitě, my spíš jsme přemejšleli nad, nebo já mám pocit, že neřešíme jestli ano, nebo ne, ale že se hodně řešilo jak to teda udělat, protože zhodnotit jakoby tvrdou dovednost je relativně jednoduchý. Zhodnotit měkkou dovednost je vlastně docela těžký, protože musíš jako udělat hodně specifický kvalitativní kritérium. A zároveň vlastně jakoby se smířit s tím, že to bude do nějaký míry subjektivní, protože ty samozřejmě nemůžeš jako někomu říct tady máš prostě 1,24 z toho, jak sis povídal s kamarádama. Plus jsme řešili takový to, že to dítě se sebehodnotí zároveň a samozřejmě ty je potřebuješ namotivovat, aby ti nelhali v tom sebehodnocení, takže to přece nemůžeš udělat tak, že pokud sis dal jedničku, tak máš jedničku. To je blbost, to se toho moc nedozvíš, ale že vlastně ty měkký dovednosti vnímáme, že je potřeba je podporovat, ale zároveň je vlastně těžší je hodnotit. Nejde to tak samo se mi zdá.

Hmmmm. To je fakt no. Jak vnímáš časovou náročnost ty sám za sebe toho slovního hodnocení?

Už asi nijak jakože je to tak, že já to mám nastavený tak, že prostě už dopředu počítám s tím, že to zabere tady ten čas. A hele, vnímám to spíš tak, že, jakoby jde to udělat a zabere to nějaký množství času. A ten čas mně přijde z mojí strany produkce smysluplné. Co mi přijde trošku vlastně problematický je, že podle mě to jako půlka těch rodičů nebo těch dětí nechte, nebo často vlastně řeknou, že to jakoby úplně neviděli a je to takový to, že ty samozřejmě nemůžeš říct tak pokud to chcete vědět, tak si řekněte, protože to je na hlavu a stejně by ti všichni řekli, že to chtějí vědět. Takže jako jestli to má nějaké háček, tak je to spíš, jestli to vlastně dopadá na úrodnou půdu, ale zároveň mě ta jako časová náročnost připadá asi přiměřená, když si to rozložím v čase. Prostě já to dělám třeba měsíc a půl dopředu přivstanu si ráno prostě, abych udělal třeba dvě děti denně.

No, což vlastně navazuje jako si a jestli si nějak jako jinak organizuješ svůj osobní pracovní čas, když víš, že to hodnocení jako máš psát?

Ano jakoby ve dvou směrech jeden je, že si jasně vymezuju prostě nějaký čas to znamená, když jsou tripartity, tak po cestě busem z práce a do práce dělám něčí tripartitu a prostě 2 tejdny si nečtu nebo jak říkám, vstanu dřív ráno nebo prostě tady chvílku ještě zůstanu. A jako častěji do toho období směřuju to, že nedělám úplně nějaký náročný hodiny pro sebe extra jo, to znamená prostě jenom jako z hlediska toho stresu, nebo prostě to tak většinou to udělám, že když to může koencidovat s nějakým filmem nebo s nějakou samostatnou prací, tak za mě super, aby to nedopadlo tak, že vlastně dělám tripartity a ještě musím hodnotit milion věcí.

Jasně. Jak pracuješ se svou energií při psaní slovního hodnocení?

Ty jo, to se dá pojmout úplně hrozně milionama směry.

Tak to pojmi jak chceš.

No minimálně teda jako vím, že vlastně mi začne brutálně klesat efektivita po nějaké podle mě maximálně hodině práce. Proto já moc nevěřím v to, to dělat všechno najednou, protože vidím, že jakoby za hodinu už se zasekávám a jde mi to pomalu. Jedna věc je, že když začneš, tak samozřejmě potřebuješ nějaký 2 minutky, aby ses do toho dostala. Druhá věc je, že já na sobě samozřejmě cítím, že když to píšu 2 hodiny, tak už dělám překlepy prostě nesoustředím se na text a už mi padá pozornost. To znamená já s ní pracuji tak, že se to snažím dělat v nějakých časově omezených úsecích. Prostě udělám 2 děti a pak nic a pak za 4 hodiny udělám zase další 2 děti.

Dokážeš říct, kolik času věnuješ jednomu psaní jednoho slovního hodnocení? Zaberou ti častěji tripartity nebo vysvědčení, nebo stejně?

No teďka vysvědčení zabere velice málo, takže to je velké rozdíl. Co se týče slovního hodnocení, to fakt hodně záleží, protože jako jsou děti, u kterých se zapotím a fakt se zaseknu a jsou děti, u kterých to je relativně pohodička aaaa kde to jde rychle. Taky je to tam, kde mám toho hodně co říct, což může být vlastně jakoby myšleno pozitivně i negativně, nebo ono to nemusí být negativně pozitivně, jakože tam je jakoby co pojmenovat a negativně spíš tím myslím, že tam je, že jsou tam jasně rozpoznatelný rozvojové oblasti. Nejhorš se mi píšou ty děti někde ve prostřed, protože tam se mi často stane, že vlastně úplně nevím, co bych jim poradil v tu chvíli.

Myslíš takový ty co sou nebo co dodržuju všechny pravidla nebo co jsou extraktivní takový ty že?

Jasně, ale zároveň nejsou nějak jako výjimečně dobrý jo, takže to se mi píše hůř. Aaaa častěji nějací ty studenti jsou si podobný samozřejmě tak ty se píšou docela v pohodě, jako když seš takovej, tak to je jako tady ty jsou si relativně podobný, takže prostě připišu něco.

Sourozenci?

No tak P... zrovna ano, ale co sou si podobný, to znamená, že když je někdo v bílý a někdo v modrý, který jsou jako hodně podobnej typ studenta.

Tak ono máš ty archetypy archetypy třídy ne máš jako vlastně, když to vezmeš, tak máš v každý třídě máš jako podobný archetypy jako děti ne?

Ano ano přesně tak, přesně tak. To znamená, že já si udělám většinou nějakou jakoby mustr a tam vlastně si to upravím vo to, nakolik se to odklání od toho archetypu, což asi jako není úplně OK, ale tak a no pak prostě jsou děti, u kterých se mi to píše těžko a mnohem hůř se píše angličtina.

V čem?

Nevím čím to je. Mně připadá, že jako i ten způsob jakým mám organizovaný ty informace v češtině tak dokážu vod boku strílet, co tam je potřeba udělat. A v tý angličtině je to takovej jakoby trošku mess no jak to eště sdělíme dva, tak mi to připadá horší.

Hm mhmmm.

Skončili jsme, jak dlouho mi trvá to hodnocení napsat? Takže jsem ti nedal úplně jasnou odpověď, no ty jo, jako v rozsahu to může být třeba 15 až 20 minut na dítě.

Bych taky chtěla umět takhle psat takhle rychle.

Ale fakt záleží, protože někdy to je tak, že vlastně ty informace mám buď třeba mám otevřenej jejich test, nebo je to něco, co jsem si už někde poznamenal. Často mi strašně pomůže, že jsem si předtím udělal nějakou investici, že jsem si to napsal, protože pak, když to nemám napsaný a musím

votevírat 6 testů, abych se podíval na to, proč to bylo 72% tak je to zdlouhavý. Takže záleží no. Jak dlouho to píšeš ty?

Jak dlouho to píšu, já píšu no jakože dlouho většinou.

No jo, ale ty píšeš, ty nepíšeš jenom jeden předmět ne?

No já to píšu jako, no já ještě jako tím, že jsem jako v tom první rok tak jsem si nebo jako první rok kdy to píšu, tak jsem si nenašla ještě nějak úplně systém, ale já píšu dlouho, já píšu jen jako když bylo měsíční, píšu třeba 1 dítě půl hodiny tripartitní třeba hod'ku, vízo si myslím, že i dýl, protože vlastně jakoby nemám úplně vytvořenej ještě systém nějakých důkazů, takže hodně jako tahám z hlavy aaa občas.

Kolik dětí píšeš?

15

No já píšu 50 takže kdyby to bylo hodinu, tak to bych asi se zbláznil. No počkej 50 z češtiny a pak půlka z angličtiny.

Ty kráso, to musí být masakr na tom druhym stupni takhle to psát to hodnocení.

Tak ty naše jsou trošku stručnější zase.

To je fakt no.

Ty vaše jsou hezky napsaný.

Zase my se tam jako pro nás je asi jako nejtěžší ten první odstavec na vysvědčení si myslím kde píšeš, hodně ty měkký dovednosti, no. Protože tam přesně jako ty děti, co se nějak projevuou, když to tak pojmenuju, tak sou v pohodě, ale děti co jsou takový ty prostě co dodržujou všechny pravidla, pracují, pomáhaj, tak vlastně jako nemáš jako co jim negativně zhodnotit, takže to je pro mě hrozně těžký jako hledat v čem vlastně se ještě jako můžou posunout, protože prostě jsou ve všem jako na maximum, když to tak vezmeš a je pro mě těžký najít nějakou měkkou dovednost, který třeba ještě se jako můžou více posunout.

Já vim že ti to nepomůže s tou měkkou dovedností, ale co mi třeba usnadnilo hodně práci letos, to se to se týká jenom tvrdých dovedností, tak bylo to, že já jsem si vlastně napsal přesně co se probralo, jakože z tý češtiny a z angličtiny, takže nějakých dejme tomu třeba 6-7 bodů, že jsem to jakoby napsal dohromady, samozřejmě, takže jsem rozepsal každou věc, ale rozepsal jsem prostě já nevím třeba tvarosloví ohebných slovních druhů, takže tam mají všechno jo a napsal jsem těhle těch třeba 7 položek a pak jsem jenom je vlastně, když to podle toho, jak to dítě, jakoby jak to šlo, nebo nešlo, tak jsem mu to tam vložil a když mu něco z toho nešlo, tak jsem to vyndal a dal jsem to

vlastně jakoby s jinými slovy do rozvojových oblastí, a to mi hodně pomohlo. Že místo toho, abych jakoby ad hoc každému dítěti napsal, co se dělalo, tak vlastně bylo jasně dané, co se má udělat. Kdežto když u něj nemám poznámku, že mu to nejde, tak mu to logicky jde. A když u něj mám poznámku, že to nejde, tak jsem to přehodil.

No to je jenže to já vlastně právě nevím, jako jestli tohle jako můžu psát v uvozovkách, jestli vlastně jako to nemá to téma, když to vezmu teda ty tvrdé dovednosti být jako individualizace, což znamená že to, jakože to vlastně jakože každé má mít jinak nebo takhle jsem to aspoň jako chápala.

No ale to jde u těch měkkých dovedností, ale to nejde úplně u jako když probereme pravopis, tak jak může být bude mít jakoby pravopis přídavných jmen, tak jak může být u každého jinej.

No já jsem to asi nevím jako já jsem návod jako úplně nedostala, takže tak no.

Já taky ne já jsem mu dal jakože sem to prostě napsal.

Ale pochopila jsem to tak, že vlastně i ty akademické znalosti každý na tom je na jiný úrovni, že jo dle Blooma a takhle, tak jsem jako si myslela, nebo myslela jsem to tak, že každé na tom je někde jinde.

Ano tam mám třeba, jakože tam mám odstupňovaný do jaký míry něco uměj a tam použiju trošku jiné sloveso nebo jiná slova, že někde mají třeba znáš základy jo a používám ty performativní slovesa samozřejmě že něco umí, ví, rozezná a tak dále. Podle mě větší problém je, když jsou přinejlepším průměrný v něčem a jinak jsou ve všem špatný a psát to do rozvojových stránek. Protože si říkám, tady to vlastně není slabá stránka, protože všechno ostatní jsou slabé stránky a teď to můžu jakoby dítěti napsat, poznáš tvrdý a měkký, ale to není pravda. Já si říkám, že to není jeho silná stránka, to jenom není jako mega slabá stránka, tak to je teprve problém. A jsou děti, který ty silný stránky opravdu nemají v té češtině a nejde jim nic vlastně.

Tak tam píšeš jako nějaký základy, ne aspoň?

No jasně, no ale jako co tvoje silné stránky umíš základ něčeho to není úplně silná stránka.

No jasně no. Tak tomu chybí, jako to je nějaký point, jakože dát tam měkkej nějaký bod, jako i když jestli to vůbec jako jde jako nějaký mezistupeň něco jako že jo, to jsou dva jakoby extrémů máš silné stránky a rozvojové oblasti. že něco možná jako mezi ja nevím ale jak by se to pojmenovalo nevím no.

No to myslím, že to asi funguje líp takhle, ale jako jsou to prostě děti, který když s tím nejde nic a to navíc ještě se to pak změnilo, protože samozřejmě ředitelka říkala, že nesmíme být otroci tady

toho pravidla. Ale původně to mělo být tak, že vlastně by těch slabších nemělo být nebo těch rozvojovějších by nemělo být víc, než v těch silnějších. A když jako dítě, které neumí nic, jakože logicky, když ti vychází skoro čtyřka, tak tam musíš mít asi 8 slabších a pár silnějších logicky jinak by si neměla 4 no.

Enhnm. No to jo. A to je přesně to, že třeba jako já tohle jako nechci, protože proto to je vlastně to tam jako je to nejtěžší. Že to dítě, který fakt jako víš, že je slabší a ať už má nebo nemá nějakou diagnózu nebo takhle, tak vlastně to, že ho jako nechceš potopit v uvozovkách.

No je samozřejmě jo.

A to je a to je vlastně, jako když máš děti, který jsou jako to tak to popíšeš úplně easy, ale pak ty děti, které fakt jako neovládají něco, nebo prostě je to pro ně těžký a víš, že se posouvají jako pomalu? Tak to je jako těžký noo.

Tam se snažím, když se, když se posouvají a oni se snažej tak to ocenit. A plus samozřejmě teda se zaměřovat především na to, jakoby jaký chci, aby byly, protože to může být jako míň demotivující.

Hmm. Jasně, hmmm. No je to tak no. Co je pro tebe na psaní slovního hodnocení náročný?

A co je pro tebe naopak jednoduchý?

Náročný jsou měkký dovednosti, relativně jednoduchý jsou ty znalosti.

Máš nějaké, jestli vůbec máš, rituály při psaní slovní hodnocení?

Tříkrát klepnu patama, zatočím se a poskočím. A nebojím se. Ne asi ne. Asi ne. Upozorním všechny okolo sebe, že teď dělám tripartity.

A píšeš tripartity.

A že budu možná míň příjemnej. Ale jako letos jsem to a obecně celej ten rok byl pro mě v pohodě, takže i jako letos jsem to ani nějak nevnímal.

Tak to je asi tím, že máš jako zkušenosti ne?

Jo, ale třeba mnohem náročnější jako pro mě byl asi nejnáročnější minulej rok, protože jsem dostal na starosti anglický oddělení, ale učil jsem vlastně u mě. A to je, že pro mě to je fakt jako už úplně jinej sport, protože vlastně mě připadá, že to jakoby neslovní hodnocení nebo jako sumativní vlastně ani nemůže být alternativou k tomu slovnímu, protože to jsou dva úplně jiný sporty, takže to ani nemůžu porovnat, protože to prostě nenahrazuje to slovní.

Píšeš nějakou dobu slovní hodnocení, že jo už. Vnímáš na sobě a popřípadě si nějak eviduješ nějaký jako v čem to slovní hodnocení posouvá tebe jakožto učitele člověka?

No, jako jednoznačně samozřejmě je to určitej bič nebo určitej donucovací prostředek k tomu, abych musel jakoby vědět něco o těch dětech, to znamená, abych jakoby to měl sebraný, protože víš co, jako když mi někdo když někomu dám dvojku a nemusím k tomu nic psát, tak kdo mi dokáže, že jsem to neměl jakoby spočítaný?

Jasně.

Jo, takže tady je dobrý, že vlastně to je určitým způsobem taky kontrolní mechanismus a ty jo nevím, myslím si, že vlastně když opakovaně třeba je pro mě užitečný to, že se musím pokaždý snažit ty věci přeformulovat tak, aby nebyly absolutní, nebyly demotivující, nebyly nějakým způsobem obviňující, ale aby to bylo formulovaný tak jako, jak se ještě rozvinout a tak dále, což samozřejmě mám pocit, že je zdravé i pro mě, když pak budu mluvit sám se sebou, nebo s někým jiným, tak abych ty věci formoval, jakoby co jde ještě zlepšit a ne co je špatně.

Jak pracuješ naopak třeba se svými neúspěchy jestli jako nějaký vnímáš při psaní?

To já jsem samej úspěch. Ty jo ale jako dělám si legraci, ale teď nevím tyjo co by byl jako neúspěch u toho slovního hodnocení. Hele jako já nevím, jak bych to jako změřil. Jako neúspěch by asi byl, že by to dítě nebo ty rodiče neměli pocit, že to odpovídá realitě. To by byla asi jako chyba a to ještě není garantovaný neúspěch, ale to byl asi jako projev, protože nevím, odkud jinud by přicházel nějaký neúspěch. Když já se třeba těch dětí na té tripartě ptám, jestli je něco, s čím souhlasej, nesouhlasej. Samozřejmě, bohužel pochopitelně nekonfliktně většinou nesouhlasej s něčím, co napsal někdo, kdo u toho není. Věřím tomu, že když se ptá někdo jinej, tak tam třeba taky padnu, padne moje jméno, ale jako mě to neříká. Jakože já chápu, že v tý situace by potřebovali velmi asertivní jako povahu, aby mi řekli, že nesouhlasej s něčím, co sem jim napsal, ale nedostal úplně jakoby zpětnou vazbu. Jednou jedna maminka měla zpětnou vazbu, která byla jakože, která byla relativně kritická k tomu slovnímu hodnocení, jaké bylo, jakože k našemu souhrnnému, ale jako nepřišlo mi, že měla pravdu.

Jasně.

Protože tam ona vlastně řekla, že jsme si tu její dceru zaškatulkovali, protože se objevuje šestkrát neboj se, ale nevzala vůbec v potaz, že my spolu nijak nekomunikujeme. To znamená naopak to, že to napsalo 6 lidí, asi znamená, že to je objektivní skutečnost. Víš, co myslím, že to není, že jsme si na pedagogické radě řekli, že tam všichni tohle napíšeme, takže mi vlastně přišlo paradoxní, že ta maminka tomu vyčetla něco, což naopak podle mě byl úplně nejobjektivnější důkaz toho, že to tak asi je, když si lidi bez toho, že by si něco řekli, napíšou to samý.

Jo a vona to brala opačně.

No a ona měla vlastně pocit, že to je jako že ji zaškatulkováváme.

Hmm. Promítá se třeba jako slovní hodnocení, někde třeba do výchovy tvejch dětí, když to tak vezmu? Jakože jestli to třeba vnímáš, že to na tebe, že to na tebe jako má vliv?

Jo určitě, ale je to jakoby kombinace slovního hodnocení a obecně toho, jak po nás chtěj abysme mluvili s dětma tady. To znamená, není to jenom otázka slovního hodnocení jako formalizovaný nějaký podoby, ale určitě se promítá takovýto ocenit ne chválit jakoby formulovat něco jako nějaký prostě cíl, takže určitě. A často takovýto, ale jak říkám, to zas nemá nic společného se slovním hodnocením, takže se vlastně ptáš toho dítěte, co si o tom myslí, jak to udělalo a tak dále, místo toho, aby si řekla, ty si šikulka, ty seš přirozeně nejlepší jo.

Jasně, šikulka hihi.

To u těch svejch stejně říkáš pořád. Já úplně to je šikulka. Zvládnul něco, co normálně zvládne jednoletý dítě, to je šikulka.

Tak ono zase to ani nejde jinak nebo jako podle mě tak jako seš pyšnej rodič, ne tak to asi tak v tom to je ne?

Jo vždyť to je super a hlavně já jsem to měl od táty, takže to chci předávat dál.

No. Neměl od táty?

Měl právě od táty. Jakože já jsem se smál tomu, že všichni mají takovej ten vztah s otcem, že musej něco dokazovat tátovi a můj táta celej život chtěl bejt jako já, takže on vždycky já bych chtěl, aby mi rostly vousy jako tobě, já bych chtěl tohle a já jsem říkal ty jo, já jsem vůbec nevěděl takovýto, jakože musím něco svému otci dokázat víc, co? Takže naopak, že jsem to měl a chci to předávat dál.

Takže si neměl takovou tu, takže nemáš takový to, že si jako vyrůstal nějak a teď se to jako snažíš změnit ty návyky, ale vyrůstal jsi stejně?

Ne vůbec ne, jakože já, když zvládnu bejt z 50%, takovej otec jako byl můj táta, tak budu furt nejlepší otec na sídlišti.

Jižák nebo Zahradní město?

Bohnice.

To máš léčebnu kousek že jo tak to už budeš vedle. Hmmm jakým způsobem nebo jakej jestli máš třeba nějaký, že máme teď mi pomůže ten popisný jazyk a to já sdělení, tak jestli máš

třeba nějakou jako banku otázek, nebo banku jako vět, když to tak řeknu, nebo jestli to prostě píšeš jako z hlavy?

Mm myslíš když píšeš to hodnocení nebo když to chci rozebrat?

Když píšeš to, no když píšeš to hodnocení i když to třeba rozebíráš.

Když píšeš to hodnocení tak mám mám už jakoby nějaké věty, prostě zajetý tak, jak je používáme, který se často vážou, buď k té Bloomově taxonomii, nebo mají mít nějaké jako rozvojové element. Co se týče toho, když chci položit dotaz, nebo chci to jako pak už verbálně ještě rozebrat, což je pro mě součástí toho slovního hodnocení, tak tam buď používám tu banku otázek, kterou máme v diáři, nebo mám prostě nějaký svoje připravené otázky, jednou jsem si nechal vygenerovat od umělé inteligence otázky pro nadané dítě, protože to vlastně na to jsme neměli podklady, tak jsem se podíval, co na co se zeptat nadaného dítěte a bylo to super.

Jo pomohlo ti to?

Pomohlo. Byly to otázky, který jako jednak teda obecně tam byla otázka, která byla fakt dobrá, a to bylo co by měli rodiče vědět o tom působení ve škole, nebo co by měli učitelé a mě to přišlo docela dobrý. Třeba ty rodiče něco nevědí a tak, ale na to talentované dítě to mělo taky dobrý otázky.

Mhmmmm ještě možná, co vnímáš jako přínosnější pro děti, když to bereme na ty akademických znalosti a ty měkký dovednosti, tak co vnímáš, že je vlastně pro ně jako přínosnější?

Měkký dovednosti.

Měkký dovednosti?

No protože tak ono to jde těžko měřit. Já učím samozřejmě předmět, kterej je primárně testované na přijímačkách na střední, takže jako když budeme brát nějakou užitečnost brutální, tak samozřejmě ta čeština užitečná je, ale na druhou stranu jakoby kolik si toho pamatuje ze základky? Ve skutečnosti to nebylo o tom, ale věřím tomu, že když je tady naučíš pracovat ve skupině, tak to nezapomenou, to je úplně jedno kolik let mezitím uběhlo, takže jako ty měkký dovednosti považuju určitě za důležitější. Protože co se tady učí, jakože to na té základce a ta čeština ještě mi dává smysl kromě skladby a podobně, protože je to aspoň něco, kde píšeš jo, ale třeba biologie nebo chemie to už jako pokud to nebudeš dělat, tak je úplně jedno, co tě naučili.

Hmm to jo nooo.

Jo mě, kdyby nikdo neučil biologii nebo chemii, tak se vůbec nic nestalo, protože by se nic nezměnilo v mym životě, bylo by to úplně stejné. Tím neříkám, že ji máme škrtnout to vůbec ne, protože ty nevíš, co ten člověk bude chtít dělat, ale že ty měkký dovednosti objektivně jsou vlastně nezpochybnitelný pro mě.

Hmm. Jo. To vnímám stejně, no to jsem si jako přesně říkala, že moje děti budou takový nebo pátáci že přesně, že sice jako nebudou mít zas úplně jako ty akademické znalosti, protože přece jen jsem úplně nestudovala první stupeň, ale jako fakt si myslím, že jsme si jako dali s Alexem práci v tom jako, aby uměli dávat zpětnou vazbu, aby uměli komunikovat, aby uměli spolupracovat a fakt se mi jako nestalo za rok, že by společně jako nespolupracovali nebo jako že by neuměli.

Souhlas, já nechci, aby ty děti semlel ten systém škol, protože opravdu to jakoby dostat se na střední je třeba tak těžký, že samozřejmě to může být jako překážka pro to dítě, ale zároveň, já když pozoruju ty naše děti, tak kdokoliv sem přijde odjinud nebo prostě jdou někam jinam, tak mi připadá, že ty naše děti zpravidla bejvaj akademicky slabší, jo ty nejsilnější děti jsou zpravidla z jiný školy, takže akademicky nám to tady úplně třeba nejde stoprocentně. Asi ne tak jako, protože asi něco měniš za to, nebo nevím. Aaa takže na tom třeba nejsme tak silně, ale co se týče těch měkřejch dovedností, tak já sem přesně říkal, když se dneska podíváš na jakýkoliv pracovní inzerát, tak píšou ti tam musí umět prostě jarní mladý musí znát vazbu, ne píšou, umí pracovat, je flexibilní, umí pracovat v týmu atd vlastně jakákoliv pozice dneska tak má jako 10% požadavek na tu technickou část a 90%, a to mluvím jako ještě o specializovaných oborech jako tak maj jenom, co má ten člověk umět za měkký dovednosti.

Enhnm. Jo jooo.

Což ty jo, tak prostě to je vlastně tak no.

Já si říkam, jako přesně to vnímám stejně no že vlastně jako když to vezmeš tak jakoby ty akademické znalosti si v dnešní době technologií jako najdeš, když už tak vezmeš, jako najdeš na internetu, tak jako můžem říct, že jo, ale přesně jako to, že to, že dokážeš vyjít jako s člověkem, který třeba není úplně sympatický, ale víš, že s ním prostě musíš pracovat a dokážeš si říct, OK, tak tenhle člověk mi nesedne osobnostně, ale prostě dobrý osobnost dejme stranou, já s ním musím vyjít, tak to si myslím, že jestli teď tady s tím jako vyjdou z tý školy, tak pak v životě maj jakoo vystaráno.

Já jsem to říkal doma, jako že i když si ty děti odnesou 1% toho, co tady slyšej, tak budu stokrát připravenější, než jsme byli my, protože mě já jsem za 13 let vlastně vzdělávání na základce na střední nikdy nepracoval ve skupině a ani jednou jsme neměli skupinovou práci.

Fakt jo?

Nikdy. Nikdy mě neučili, jak komunikovat s ostatními a nikdy nás neučili zpětnou vazbu, s nikým si nemusela spolupracovat nic prostě, jakoby nenaučili mě žádnou dovednost. Naopak jediná dovednost, kterou tam pobíráš, je vlastně jakože chytáš manýry toho učitele a ty s náma jednali hrozně. To znamená, že ani tě neučili, jak s někým respektujícím způsobem mluvit. Tady už jenom to, že ty děti nás viděj mluvit k nim s respektem, tak ve spoustě z nich ukotví, že takhle se mluví s jinýma lidma.

Jo jo, což je fajn no, což si myslím, že je důležitý jako protože v dnešní době kolikrát jako to jsme přesně byli v úterý třeba na exkurzi s dětma a tam prostě přesně byly jako důchodkyně, který s nima mluvili hrozně jako na mě, já jsem si říkala, ježišmarjá jako úplně prostě hrozný.

Hele asi důchodci jsou nejmíň vychovaní lidi na světě. A když slyším, že ty dnešní mladý, já si pamatuju, že jsem si třeba četl knížku, poslouchal jsem hudbu a teď dvě babky začaly komentovat, jak někdo může si číst a poslouchat hudbu a já si říkám ty, jo, jak extrémně nevychovaný je jakoby komentovat někoho, kdo je s tebou v autobuse, jakože vlastně když se nad tím zamyslíš tak je to mega nevychovaný a tady ty lidi vlastně ti začnou říkat, že to začíná. U nás v Čechách nejslušnější nejvychovanější lidi jsou jakoby třicátníci, když jdu do nového podniku jakoby nějaké restaurace nebo kavárny a jsou tam mladý lidi, tak jsou zpravidla nejlíp vychovaní a nejslušnější, prostě to, takže jakoby to je úplně paradoxní situace, že oni vlastně říkají dnešní mladí, ale přitom oni se neuměj vůbec chovat.

Přesně, přesně tak, no dobrý jako jo, no jakože já to vnímám stejně. No že vlastně jako oni říkají, že děti jsou nevychované, ale vlastně děti jsou kolikrát vychovanější, to jsem taky přesně viděla v autobuse něco, že ty bábinky jako jednou že prostě nadávala na nějaký dítěti, že je nepustili sednout nebo něco takovýho a pak prostě byl klučina, ktorej jako normálně tý babičce řekl, chcete si sednout, sedněte si prosím vás a ona jakoby koukala jako že co?

Moje žena, my jsme se smáli se sestrou takovým těm lidem, co vlastně to tvoje dítě ty malý děti prostě nekoukají na cestu, že jo a oni takový to neumíš uhnout, nebo neumí uhnout. A já si říkám, ty vole vám je 50, tak nevím, kdo z vás dvou by měl umět uhnout, jakože chápeš, že ten člověk tím

de facto říká, já jsem na úrovni pětiletýho dítěte a potřebuju, aby to pětiletý dítě umělo uhnout,
No to jo no.

Takže to je vlastně úplně paradoxní situace. To jedno je dítě a ty máš být ten dospělej, co dokáže pochopit, že to dítě třeba nevnímá jo, takže jako jestli ty ses za 50 let nestihla naučit uhnout, tak to je fakt jako úlet no.

Je no. Obecně je to takový, no je to zvláštní jako v tý dnešní době no tady to. Nooo, já mám poslední otázku na tebe, vnímáš něco, co se nedá hodnotit? Vnímáš jako nějakou oblast, kterou prostě nezhodnotíš?

Tyjo. Já mám pocit, že často, když narazíme na nějakou jako buď měkkou dovednost, nebo na nějaký subjektivní pocit, tak mám tak do toho chci nastoupit s tím, že to jako nejde, ale zároveň mě se strašně nelíbí ta poráženecká představa, že by se něco nedalo hodnotit, jo. Dá se hodnotit podle mě všechno, ale dá se to hodnotit doložitelně? To asi ne. Nějakej, nějaká část tam bude subjektivní. Jak moc třeba? Například jak moc se někdo snaží vůči svému potenciálu, nebo jestli se veze, tak to je pro mě zhodnotitelný. To znamená to dítě, který na tom je špatně, ale fakt, jako se vlastně snaží nejenom, že dře, jako že ho vidí ostatní učitelé, ale prostě že dře v tu situaci, a to dítě, který se veze na tom, že už něco umělo, tak to nemůžeš objektivně zhodnotit, protože ty samozřejmě nemůžeš změřit, kdo má jaký potenciál ty můžeš říct, ty máš na víc a já ti to dokážu, jak to dokážeš? Nedokážeš nic ale tak to si myslím, že nejde jakoby doložit, ale jde to zhodnotit jako subjektivně pocitově, ale já samozřejmě jakože mám dojem, že dokážu zhodnotit, jestli někdo měl navíc.

Ennm. Hm mmm ještě mě vlastně napadá, vnímáš, když má, když víš, jako že to děti dítě třeba nemá úplně dobrý, jako to sociální nebo rodinný zázemí píšeš to hodnocení s takovým tím jako pocitem dodat mu to sebevědomí v uvozovkách jako, jestli to píšeš třeba trošku jinak než takový děti, co jsou z těch jako normálních rodin? Jestli vůbec takové děti tady teda sou nebo jakože víš, nebo třeba když to dítě, který si třeba nevěří, nebo že třeba ho rodiče hodně jako na něj tlačí a tak dále takový ty jako?

Jasně, jasně, jasně, jasně, hele asi ne vědomě, že bych to psal, ale já se snažím psát jakoby všechny tak aby to z toho nevznikal nějaký tlak na to dítě a tak, ale ty tripartity třeba vedu tady tím způsobem, že samozřejmě já se většinou nějakým způsobem naladím na to, kde je ten rodič a vůči němu se vztahuju, to znamená, že tam, kde vidím, že ten rodič hodně tlačí, tak tam možná já spíš budu ten, kdo povolí, než abysme tady spolu seděli a zjebali jeho dítě jo a naopak tam, kde vlastně

ten rodič třeba asi nechci říct, že je laxní, ale třeba není, jako že by do toho nastupoval, tak tam prostě já si dovolím bejt klidně jako vlastně ten přísnější.

Jasně.

Jo, ale prostě někteří ty rodiče říkaj prostě z tebe nic nebude a rosteš pro kriminál a já tam říkám tyjo já jenom říkám, že nedodal dvě nebo dva studijní plány jo jakože.

Tak tohle třeba maj Ivanka ne tam je takovej příklad jakože rodiče tlačej hodně?

Ty jo, je to těžká otázka. Ivanka to tak prezentuje, ale nikdy jsem to neviděl. Když jsme tu byli, ale teďka já jsem hrozně lapenej v tom, protože ona je třináctiletá nebo čtrnáctiletá holka, která samozřejmě může mít svoje subjektivní pubertální pocity z rodičů, zároveň já vůbec nechci naborávat její pravdu a třeba to tak fakt je zároveň vod těch rodičů jsem to neviděl a oni tady po ní chtěj, aby se jakoby trošku uklidnila, aby hledala, co jí baví a tak dále a zároveň já samozřejmě nevím, co říkaj tady a co říkaj doma, takže pro mě je to těžko rozklíčovatelný, nechci úplně se jako přiklánět na jednu nebo na druhou stranu.

Jasně hmm hmm.

Jo ale připadá mi zcela subjektivně, že vona to prožívá asi jako větší křivdu, než jak se mi zdá, že to vnímaj ty rodiče.

Jo jo takže to že to není tak jako horký jak se říká nebo jakože jo?

Podle mě ale jako fakt zase druhou stranu jako říkej někomu, že něco není já nevím fakt nevím, ona je u sebe doma

Hmmm. Dobře, tak jo, to bylo všechno.

Příloha 5 – polostrukturovaný rozhovor Kristián

Takže souhlasíš s tím, že tato práce je nebo tento tento rozhovor je k účelům diplomové práce a že budeš anonymizován?

Já Kristián souhlasím.

Výborně děkuji. Tak první otázka, jaké sbíráš důkazy pro slovní hodnocení?

Tak ptáš se na všechny druhy výstupů?

Ano, v podstatě ano.

Tak to se hodně liší, protože učím různé předměty, učím cizí jazyky a český jazyk. Když začnu u českého jazyka, takže výstupy, který sbírám, jsou samozřejmě zmapování znalostí, to jsou testy, sbírám ze slohových prací, sbírám z diktátů, sbírám z ústních výstupů a samozřejmě je pro mě i důkazem práce v hodině to znamená, že i samotný pozorování dětí v hodině je pro mě nějaký důkaz. Aaaa praktikujeme dílnu čtení a psaní, což není hodnocený, nedostávají z toho vlastně jako známku nebo žádný procentuální hodnocení, ale taky to беру jako jako vlastně nějaký jejich výstup ze kterého já vyvozuju, jak na tom jsou, takže je to taky pro mě důkaz o učení. Tak to by bylo pro tu češtinu jo ještě píšou čtenářský čtenářský deníky a dělají prezentace o knížkách, z toho taky vyvozuju z toho, jak jak to pochopili zadání a jak se posouvají. V cizích jazycích je to ještě trochu jiný, tam se víc soustředím třeba na mluvenou formu, protože v tý češtině předpokládáš, že ten jazyk umějí slovně vyprodukovat, ale v cizích jazycích se soustředím, teda ještě víc než mluvenou formou. Víceméně je to podobné nedělám s nima samozřejmě diktáty, nebo samozřejmě nedělám s nima prostě diktáty, ale jsou to vlastně podobné výstupy akorát ty cvičení se trochu liší. Jo, že tam jsou poslechové cvičení, což v češtině jako neděláme a tak. Ale vlastně jakoby píšou tam slohy, píšou mapování.

Jakým způsobem si ty podklady eviduješ?

Tak já to teď dělám tak, že pokaždý, když vyberu třeba testy, tak si otevřu tabulku, kterou mám. Mám tam kartu pro každou skupinu dětí, které učím a u každého testu si napíšu, co tam měli špatně a to co tam nenapíšu tak to беру jako že to uměj že to že to maj správně. Tak a vzhledem k tomu, že se mi to proměňuje postupně, že si to píšu ke každému tomu sólo výstup, nebo ke každému většímu testu ne úplně ke všem, ale k těm větším testům, který něco shrnujou, tak si to píšu, tak vidím jak se to proměňuje, že když tam vidím, že jsme psali v březnu nějaký test, kterej byl na vyjmenovaný slova třeba a vidím, že tam někdo nedávají vyjmenovaná slova po B a pak píšu podobný mapování o měsíc později v dubnu a vidím, že ty vyjmenovaný slova po B už tam jako

nejsou jako problém, tak to je pro mě ten důkaz o učení, že tam byl nějaký progres, takhle to monitoruju.

Jak konstruuješ mapování tak, aby pro tebe byly tím podkladem pro to slovní hodnocení?

Tak konstruuju je tak, aby tam byla přesně ta látka, kterou kterou potřebuju ověřit, jestli umí. To znamená, že když je třeba učím já nevím shodu podmětu s přísudkem a psaní adekvátního i, tak tam udělám vícero cvičení na tu samou věc, ve kterých budou, ale jako budou se víc zapojovat. To znamená, že já nevím, to je úplně nezákladnější je, že tam bude slovní spojení, ve kterém budou třeba chybět koncovky jo že tam bude kořata mňoukal, mohli vyplnit a nebo i nebo druhý y a pak tam třeba bude další cvičení, ve kterém budou muset vytvořit vlastní slovní spojení a řeknu jim, teď tam musí být podmětem v tomhle slovním spojení.

Jasný.

V cizích jazycích to dělám trošku jinak vlastně stejný výstupy, ale jiný typ cvičení, jo. Tam dělám třeba i to čtení, i když na tom prvním stupni, když učím češtinu, tak taky hodnotím jak čtou, nepíšu jim přímo ty čteš špatně a ty se zlepší ve čtení a tak. Ale samozřejmě jim doporučuju, že by měli číst pravidelně, když to není ideální, ale jakoby hodnotím si to jak čtou hodinách, někdy o tom vědí, někdy ne, někdy si to zapisuju, aniž by věděli, že je to čtení, ze kterého budou takovýhle názor vyvozovat, ale to jsou ta čtení, to není součástí jejich hodnocení potom, že prostě z toho, jak čtou nedělám známku, ale je to pro mě něco jako, z čeho můžu napsat, že to je silná nebo rozvojová stránka. A v tý španělštině, třeba, protože tam, kde učím číst věci, které se čtou španělsky jinak než česky, tak tam to přímo hodnotím, protože si přesně udělám, kolik je tam já nevím těch kombinací písmen, který se čtou právě jinak než česky a pak jim to rozpočtu právě na procenta a když tam udělaj chybu, tak jim odečte nějaký procenta.

Jasně. A tam to mají součástí hodnocení?

Tak tam jsou ty kritéria jasně daný, že přesně vědí, za co strhávám body a je to součástí hodnocení i známky jako číselně.

Jaký všechny oblasti sis stanovil, abys měl jakoby nebo když jako hodnotíš, tak jaký to jsou?

Jako ono si to řekl v těch předmětech, ale jakoby jaký všechny oblasti sis stanovil tak, aby si měl dostatek těch důkazů pro to slovní hodnocení, co všechno vlastně jako kontroluješ?

Jako tu pestrost, co všechno kontroluju? Ehm, tak v češtině rozhodně je to pro mě gramatika. To znamená, jak správně píšou pravopisně v souvislém textu, rozhodně je to pro mě určování mluvnických kategorií, určování slovních druhů, tady ty jakoby metajazykové věci. Určitě je to pro

mě čtenářská gramotnost čtení s porozuměním, slohový cvičení prostě se snažím, aby to bylo jako rozmanitý, aby tam bylo všeho trošku jo ehmm schopnost prezentovat jo, prezentace hodnotím, když prezentují knížky, třeba tak to taky. Hmmm přemýšlím, co dál. Psanej projev prostě mluvenej projev pochopení textu, asi všechno.

Jakej vnímáš rozdíl mezi tripartitním slovním a nebo měsíčním, tripartitním slovním hodnocením a vysvědčením?

Měsíční hodnocení je daleko kratší a dáváš tam jenom to nejdůležitější. Když ti tenhle měsíc vplynulo něco, co jakoby je tam palčivýho, tak to tam dám a snažím se tam nedávat jakoby pořád to samý. Jo, že když měl minulej měsíc, zaměř se na vyjmenovaný slova, tak ačkoli to je pořád aktuální téma, tak se snažím tam dát něco jiného. Jo a je to pár vět, že jo v tom měsíčním hodnocení to je, kolik do deseti vět třeba za všechny předměty dohromady. To tripartitní je o něco delší a tam se snažím, aby to bylo souhrnně, kam se snažím zahrnout i učební návyky, jestli chodí do školy připraven/připravena, jak plní úkoly, jak pracuje s Google Classroom, jak se dokáže soustředit, případně tam navrhuju nějaký jakoby možnosti úprav, že by mohla sedět někde jinde, že si může říct o to, že může jít pracovat někam jinam, když vo to stojí. No a vlastně to tripartitní je hodně podobný jako to závěrečný, finální na vysvědčení, akorát na vysvědčení je to ještě trošku detailní a dávám si víc záležet na tom, co tam píšu víc jako porovnávám právě to, v čem se zlepšili posunuli za celej ten školní rok a a to je pro mě vlastně důležitý no, že třeba když vidím, že na začátku školního roku byla pro mě byla tam nějaká prostě špatná známka v uvozovkách špatná z ničeho ale vidím, že v tady ty konkrétní věci a jedno jestli to jsou vyjmenovaný slova, nebo co to je se jako hodně posunul ten člověk tak ta špatná známka má potom pro mě menší váhu, protože vidím, že ten posun byl a nechci toho člověka trestat za to, že na začátku pololetí prostě něco neuměl, když na konci to jako umí jo takže toto беру to hodně zohledňuju jo.

Jak vnímáš, že přispívá, nebo v čem vidíš, že je slovní hodnocení pozitivním přínosem pro děti?

Já si myslím, že to je závislý na dítěti. Pro některý je to velmi přínosný, protože si to čtou a samotný je zajímavý v čem se ještě můžou zlepšit a co jim naopak jde podle nás. Někteří nad tím třeba přemýšlej i sami, aniž bysme jim to dávali, že jako říkaj, v čem bych se mohli ještě zlepšit a vidíš to, když si nastavujou třeba nějakou tu individuální práci, když si nastavujou indivindi, tak vidíš, že fakt jakoby vymejší ty cvičení podle toho, co by je ještě posunulo. U některých těch dětí si myslím, že až tak přínosný není, protože je zajímavý třeba jenom to procento, nebo bezpečně ovládá,

ovládá jenom ta známka, takže ten přínos se určitě hodně liší, ale kdybych měl mluvit obecně o slovním formativním hodnocení, tak řeknu, že ta přínosnost je v té konkrétnosti, že tam vlastně přesně popíšeš, kde vidíš, že jsou nějaký možnosti se ještě zlepšit a kde naopak vidíš, že jim to jde, že už to ovládají.

V čem je, v čem naopak vidíš, jestli vidíš, nějaký negativní přínos slovní hodnocení?

Tak negativní vliv na nás je, že to je hodně práce určitě.

Jasně.

Já bych zopakoval, že některý ty děti to nechtou, takže jakoby ono někdy míň je víc. Někdy si říkáš tyjo, napíšu to velmi detailně a ty děti budou mít super přehled, ale některý ty děti, který třeba čtenářsky nejsou úplně zdatný a nebaví je číst, tak když viděj prostě 20 řádků, tak si to nepřečtou jo, že prostě jde to mimo mě, tak to může bejt negativum. Některý děti vyloženě líp reagujou na ty čísla. Některým dětem by stačilo, kdyby to byla jenom jednička, dvojka, trojka, nebo jenom to procento 86, ovládáš to na 86 procent dobrý, stačí a vím, že některý děti víc jako nezajímá. To je na tom druhým stupni, kde dostávají třeba na tripartity konkrétní procenta a koukají hlavně na ty procenta některý ty děti a to ostatní je pro ně vata, takže pro některé je to jako zbytný ty věty.

Když píšeš to hodnocení, jakým způsobem vlastně individuálně motivuješ ty děti pomocí toho slovního hodnocení?

Tak snažím se jim tam psát konkrétní věci, které se týkají jich, aby věděli, že to není vygenerovaný nebo zkopírovaný vod jinýho dítěte. Když se s někým prostě několikrát bavím o tom, že škrábe že nepíše prostě úhledně a že se to nedá přečíst a napříč téma hodnoceníma tam prostě reaguju na tom, jak se v tom zlepšuje, nebo ne tak potom i z té komunikace s tím dítětem zaprvé jako vycejtim, jestli si to po mně čte jo, jestli jako vnímá co mu tam píšu a myslím si, že pro to dítě to je jako pozitivní věc, že se o něj někdo zajímá a zajímá se o takhle konkrétní věci, jako je jakou úpravu píše, nebo jak dodržuje nějaký pravidla.

A jak jakým jakým způsobem o tom slovním hodnocení jako mluvíš s dětma, když jim ho třeba dáváš, nebo tak, tak jestli máte třeba nějaký rituály, nebo jak s nimi o tom jako mluvíš?

Enhm. Tak slovní hodnocení myslíš ty, co se lepí do diáře ty měsíční?

Třeba. Nebo obecně hodnocení.

U toho já nejsem, to to dělá Ilona ve třídě, když třeba rozdám tripartitní hodnocení jo, já jsem teď byl jako spíš v té organizační věci jsem byl spíš na tom druhým stupni, když tam třeba posílám ty tripartitní hodnocení rodičům, tak před tou tripartitou se s některýma téma dětma potkám a jako

zeptám se, jestli jestli si to četli úplně, každá tripartita tím začíná, že se zeptám rodičů, jestli četli hodnocení a dítěte, jestli to četli s některýma se potkáme ještě předtím a právě se o tom s nima jako bavím. A jak zněla otázka ještě jednou?

Jakým způsobem s dětmi mluvíš o o slovním hodnocení?

Jak s nima mluvím o slovním hodnocení?

No nebo jak jim ho jako předáváš, jestli jestli třeba ti dávají i ty děti jako zpětnou vazbu k tomu, jestli se o tom nějak jako bavíte o tom, cos tam napsal?

Jo takže potom, co se zeptám, jestli to vůbec četli, tak moje další otázka je, jestli je tam něco překvapilo, protože to je pak ano, ne, ale co tě tam překvapilo, co tam je křivda, v čem se nepoznává, v čem se naopak poznává? Ptám se, a to je za mě výborná otázka, ptám se jestli se tam objevuje něco napříč předměty, že různí učitelé píšou tu samou věc třeba v rozvojových oblastech. To je super, protože ty děti pak jako uvidí aha tak všichni mě viděj takhle, tak na tom asi něco bude. To je klíčový a pak nad tím i přemejšlej ty děcka a tam to je jako přínos. No ptám se co se jim povedlo, jak to vidí oni co se jim povedlo a co se jim povedlo podle podle nás podle učitelů.

Jak vnímáš časovou náročnost slovního hodnocení za tebe jako za učitele?

Časová náročnost je obrovská. Samozřejmě záleží jak moc to děláš detailně a jak moc to děláš systematicky, když jsem to dělal poprvý, tak mě to strašně dlouho trvalo a teď už jsem to dělal, když spočtu všechny tripartity a všechny vysvědčení, tak prostě x krát už třeba osmkrát, že jo. Takžeeee už je to lepší a mám v tom systém. Hrozně mi pomohlo, že jsem si udělal jako kritéria, že dřív jsem to dělal tak, že tak mám tady dítě, tak si vezmu všechny ty jeho testy a teď se z toho vyčtu, co mu jde a co mu nejde a teď vlastně tím, že mám tu tabulku, kam si píšu, jak progresují a co se učeť postupně, tak to je půl práce hotovo to je jedna věc. A druhá věc je, že si přesně zadám ty kritéria, takže tady za to pololetí se naučil vyjmenovaný slova slovní druhy tohle tohle tamto a pak jedu postupně. Umí vyjmenovaný slova ano, ne, respektive na kolik, aby to byla buďto rozvojová, nebo ne a pak jedu takhle postupně, že nevím, nevymejšlím jakoby čím konkrétně je tohle dítě tak strašně speciální a co tady napíšu jemu úplně unikátního, co nikdo jiný mít nebude, ale vlastně všechny posuzuju téma svejma kritéria a potom tam připišu to, co je u nich právě speciální, když mě to trkne. Když třeba vím, že okej, teď jsem tady zhodnotil všechny kritéria a tady to dítě má šílenou úpravu, tak u něj ještě prostě připišu tu úpravu jo, tady to dítě je jako ve všem skvělý, ale nemá dobrou pracovní morálku, tak tam připišu pracovní morálku. No a pak jedu už jakoby takhle no ale ty kritéria strašně pomáhají jako s pracovním tempem.

Jasně a na základě čeho sis ty kritéria vytvořil?

Na základě toho, co mají umět, co probírám, to vyplývá z tématáku, který vyplývají ze ŠVP, z RVP.

Jasně, takže sis prostě vzal výstupy a jo, co mají umět a co uměj? Jak si organizuješ svůj osobní nebo pracovní čas? Jestli se to třeba nějak jako mění, když píšeš hodnocení, jak si organizuješ svůj osobní a pracovní čas když píšeš?

Hodně se to mění. Já nemám přímo danou hodinu, že bych si řekl, tak odteď nepracuji jakoby co se týče toho work life balancu oblíbenej termín poslední dobou, tak tam to nemám tak jak se to má dělat, protože často se to jako právě doporučuje, že si máš oddělovat já, když se mě jako chce, tak si k tomu sednu v 10 v 11 večer a začnu ještě pracovat prostě, když se na to tak cejtím, že si řeknu, budu mít o to míň práce zítra. Takže to takhle udělaný nemám a samozřejmě když píšu tady ty hodnocení, tak to zabere hodně času navíc a dělám to většinou tak, že si tím úplně zkažím třeba jeden celej víkend, plus další den, že třeba teď jsem napsal tripartitní hodnocení za jeden prodloužený víkend, což byly 3 dny a fakt za ty 3 dny jsem nad tím seděl klidně okolo 18 hodin a prostě jsem si to úplně jako zošklivil jeden ten prodlouženej víkend a pak už sem na to ani nekouk, řekl sem si mám hotovo a to no prostě, když píšu ty hodnocení, tak je to hodně časově náročný a nerad si to jako tahám, že bych si to psal každej den 1 hodinu po škole v rámci 14 dnů radši to udělám tak najednou, prostě během 2 hnusnejch dnů.

Enhm. Dokážeš říct, kolik věnuješ jako času tomu jednomu slovnímu hodnocení? Kolik ti jako zabere?

1, dítě, 1 předmět? Jo.

No.

Jo. Jo, protože já neučím jakoby jedno dítě všechny předměty jako na prvním stupni se to dělává.

Jasně, jasně, no tak ano tak.

Takže jedno dítě, jeden předmět se strašně liší podle toho, co je učím třeba když je učím španělštinu, což jsou dvě hodiny týdně, i to je hodně jiný, než když někoho učím sedm hodin týdně češtinu jo, takže taky první stupeň druhý stupeň je úplně jiná míra detailů. Protože na prvním stupni těch předmětů je daleko míň a rozepisuju se do větších detailů na druhým stupni, když maj ty děti 14 předmětů už tam nepíšeš prostě A4 vo češtině, ale na tom 1 stupni, kdybych třeba měl jako specifikovat, tak jedno dítě mi může trvat na začátku, když začínám psát okolo 30 minut na konci okolo 10 minut ono se to zrychluje čím dýl to píšeš čím víc.

Jasně máš tu flou noo.

Tak tím víc to flákáš, protože pak už jakoby se s tím tolik jakoby neprdíš to zaprvý a zadruhé tím více zrychluješ, protože už to je automatizovaný, už víš aha, ted' tohle pak tohle pak tohle.

Máš nějaký, jako když píšeš, máš nějaké třeba jako svoje osobní rituály, jako že si třeba vytvoříš prostředí nebo něco takovýho, nebo jako máš něco, co ti to jako zpříjemňuje, když to tak řeknu?

Hm. Záleží na denní hodině, nejlíp se to dělá ráno, když vstanu ještě klidně nalačno, ještě před snídaní mám nejlepší, prostě pracovní rytmus, dám si k tomu třeba jenom kafe a hraje mi k tomu často klasická hudba Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Vivaldi a nebo mi k tomu hraje velmi rychle drum and bass.

Enhm. Jo, to jsou takový dvě možnosti.

Dvě možnosti, jedno nebo druhý protipóly no. Každopádně beze slov důležitý je, aby to byl jenom instrumental.

Jak pracuješ se svými pocity, protože předpokládám, že to dítě jako nějak subjektivně vnímáš tak, jak pracuješ s těmi třeba pocity nebo emocemi, které jako vůči těm dětem jako máš? Dejme tomu, když řeknu třeba příklad, když víš, že je dítě, který třeba potřebuje tu tvoji podporu, protože třeba nemá dobrý rodinný zázemí, tak jestli se to třeba jako nějak snažíš třeba víc vyzdvihnout, nebo jestli prostě nějak obecně pracuješ se svými jako pocity vůči těm jednotlivým dětem, nebo jestli to tam prostě nepromítáš vůbec?

Určitě často přemejšlim nad tím, jestli nejsem moc měkkej, jestli bych to neměl napsat jako víc natvrdo, ale já se, že jo bojím, že ty děti budu nějak zraňovat, což určitě nechci. Vím, jelikož ty děti znám, tak vím, co si k nim můžu dovolit, aby je to nezranilo a troufnu si říct, že to trošičku i jako rozlišuju, že vím, že někdo tam potřebuje jakoby slyšet ten vostřejší jazyk, že vopravdu tam potřebuje slyšet, to zapracuj na tomhle tomhle, že to jako fakt není dobrý a někdo prostě to potřebuje jakoby jemnějc, aby se z toho nesesypal, takže to beru v potaz určitě.

Enhm a tohle to máš jako nějak navnímaný, nebo to prostě jako vlastně jak sis vytvořil tohleto vnímání?

Podle toho, jak znám ty děti, je to úplně jako zcela subjektivní podle mého názoru. Nebo to máš odhadnutý, dobře si někdy řeknu, že to je jako citlivá holčička, protože támhle tichá plachá, nikdy nemluví a ve finále by ustála i tu tvrdší mluvu víš co, to jako nevíš nikdy.

Co je pro tebe na psaní vlastně jako slovního hodnocení náročný? Nejnáročnější?

Vůbec to začít dělat jako dokopat se do toho a no to časový vyčerpání je na tom to těžký, že jo, to je hrozný. A potom když už to tam delší dobu, tak právě nezrobotovatět a nedělat to všem stejný. Ono pak má člověk tendence to jenom překopíruju tohle dítě sem a přepíšu tam pár vět, protože ve finále v tomhle to je stejný jako tamhle to jiný dítě, tak jakoby nepřijít do toho líného režimu a takhle si to jako nezlehčovat, tak to potom jako člověk má tendenci dělat, samozřejmě čím dýl to dělá.

Jasně. Jak s tím pracuješ, jakože přestaneš psát nebo?

No dám si třeba pauzu to je, to je hodně dobrý no dát si pauzu, vydechnout si, jít se projít někam úplně mimo ten prostor.

Jasně. Ehm. Vnímáš, že v něčem slovního hodnocení posouvá tebe samotného?

No, určitě mě to posouvá v tom, jak se píšou ty hodnocení, že jo, s každým tím dalším, co to udělám, to příště dělám o něco líp mám aspoň z toho ten pocit. Aaa určitě mě to nutí přemýšlet o tom, co já vlastně o nich potřebuji za výstupy, co je učím a jak moc v tom progresují, když vidím, že někdo prostě celý rok válčí s tím samým, ačkoli mu tam píšu prostě, že mu to nejde od samotného začátku, tak si říkám jako nakolik dobře, já mu to komunikuji a nakolik je to pro ně jako impuls vůbec s tím začít něco dělat, takže určitě nad tím, jakoby přemýšlím tímhle způsobem a tak.

Jak pracuješ se svými pokroky, nebo jestli vnímáš a třeba i eviduješ nějaký svoje pokroky při tom psaní toho slovního hodnocení?

Hned, když jsem psal ty první, tak mi tam třeba došlo, žeee mám málo různých druhů výstupů. Měl jsem hodně výstupů, měl jsem hodně známek, ale měl jsem málo různých druhů, já jsem si říkal okej, takže já vás tady prostě hodnotím z 5 mapování a 1 diktátu, to je blbě, že jo, potřebuju slohy, potřebuju čtenářský deník, potřebuju tohle všechno, takže člověk si jako uvědomí, že potřebuje širší tu pestrost, aby tam jakoby zaprvý všem nepsal to samé a nehodnotil to z málo kritérií. Jo, protože pak člověk jakoby musí vařit z vody, když prostě furt děláš jenom jeden typ mapování, tak prostě to nemáš tam co rozepsat víš, co musíš rozepisovat prostě dlouze málo věcí a to je špatně. Takže tohle. No a samozřejmě mění se ten jazyk. Dřív jsem to psal hodně právě všem dětem podobně. A teď právě se snažím tam jako hodně, i když píšeš vlastně podobnou informaci x dětem, tak trošku to jako rozlišovat každému dát trošku jiný sloveso do té věty a tak no. Ale je pravda, že to si takhle můžeš jako stokrát zopakovat a pak stejně, když to děláš prostě už 6 hodinu v kuse, tak si to zjednodušíš.

Jak naopak pracuješ se svými jako neúspěchy? Jestli jako jak to když třeba že se to, nebo jestli vůbec jako vnímáš nějaký neúspěchy?

Jo teď myslíš neúspěchy v tom hodnocení, že to špatně napíšu?

Hmm třeba nebo jakýkoliv cokoliv jinýho co vnímáš ty zas sám za sebe jako neúspěch.

Tak jako neúspěch někdy vnímám to, že se neposouvám, ačkoliv jim to prostě opakuju pořád, že voni se neposouvaj, ačkoli já jim to prostě opakuji kde ta rozvojová oblast je a i jim jako připravuju podmínky pro to, aby na tom mohli pracovat tak to беру trošku jako svůj neúspěch a já mám vlastně trošku problém s tím, že já já leckdy mám tendence vnímat jejich špatný známky jako svoje selhání, že oni prostě mají oni na to třeba kašlou, mají špatný známky a já si říkám tak to, já jsem špatný učitel, že to neuměj, tak to z toho se snažím jako zbavit. Jo a ještě co vnímám jako velký neúspěch, když mi tam unikne nějaká třeba gramatická chyba. To jako když, když to projde třeba 2 korekturami v případě vysvědčení a pak za mnou někdo přijde, že tam je nějaká chyba, že to chtějí opravit. Tak si říkám to, jak se to mohlo stát.

Enhnm.

To беру jako svoje velké selhání.

Umm ty jsi říkal, že učíš na 1 a 2 stupni? Jakej vnímáš rozdíl mezi tím prvostupňovým a druhostupňovým jako hodnocením slabým?

Ty věty jsou vlastně dost podobný, akorát hodnotíš jiný věci.

Např?

No hodně tištěnou látku. Oni jsou v tom jazyce dál, že jo, takže takže jako jsou to stejný výstupy akorát z jinejch látek. Stejný typ mapování, když to tak řeknu, akorát prostě, jestli už berou něco jinýho, je to dost podobný a na tom druhém stupni je to kratší, protože mají víc předmětů a prostě není tam tolik prostoru pro jeden předmět. A tak no na tom prvním stupni se tam píšou víc takový ty třeba na vysvědčení tam píšeš takovej ten první odstaveček, kde jakoby dáváš jako sumíruješ to, co se jako dařilo ten školní rok. V čem se posunul jako obecně a jsou tam jako hodně ty učební návyky na tom druhém stupni. Tady ten odstaveček je daleko jako kratší a je to spíš starší a o těch bodech opravdu, co by jako měli zlepšit, nebo v čem se naopak dobrý, ale je to hodně podobný.

Jaký jak máš slovní hodnocení z pohledu třídního učitele AZ pohledu oborového učitele?

Jestli v tom vnímáš rozdíl?

Tak zásadní rozdíl je, že jako třídní učitel zodpovídáš za to, aby tam všechno bylo dodáno včas a oborový učitelé ti to leckdy mají tendence odevzdávat pozdě. A nebo vůbec, když si nepřipomene.

Jo, s tím jsem teď bojoval třeba během tripartity, že jsem nechtěl nikoho žalovat vedení, ale třeba byl prostě deadline do pondělí a ještě další týden ve čtvrtek to nebylo od některých těch lidí a já jsem prostě kvůli každému sólo děcku muselo mu popisovat konkrétní učitele. Tady toho mety doplň toho dneska bude síla a fakt prostě to byla strašná práce navíc, protože prostě zaštiťuje čtu.

Ano.

Dělá to prostě, když tam ty předměty nejsou a ty to odešleš, ty z toho nemáš problém jako třídní a dělá to špatnou vizitku škole, takže to tam je určitě jako zodpovědnost, s kterou tam vnímám. Z pohledu toho třídního. Z pohledu toho oborového si myslím, že to je v klidu tam akorát prostě máš dodržet ten deadline, napsat tam to za ten svůj předmět a. Hotovo.

Enhm.

No a spolu třídního, tam jenom píšeš navíc prostě takovej ten úvodní odstaveček, ale vlastně jinak děláš tu samou práci.

Což vlastně navazuje na otázku, jaký jaký rozdíl vidíš, když hodnotíš lidi ve své třídě a děti jakoby mimo svou třídu?

Ve své třídě znáš děti líp, takže svědčí jistotou tam napíšeš, že chodí do školy opravdu připravenej ten člověk. A u toho, když seš oborový učitel a máš to dítě na 1 předmět, kterej učíš třeba jenom 1 týdně, tak ty děti zas tak dobře neznáš, znáš je z těch z těch svejch hodin, což je extrémně specifické prostředí. A třeba když je učím španělštinu, tam je to specifikum, že hodně těch dětí to baví, takže je tam vlastně píšou, jako že je vidět, že prostě tam jako chodí rád a tohle a tamto a ve finále pak si to přečtu v ostatních předmětech a je to úplně diametrálně odlišná. Jo takže jako nenechat se zviklat tím, že někdo jiný ty děti vidí jinak, protože tam je důležité to, jak ty vidíš na té svojí hodině. Že jo, no, ale zároveň je pro mě těžší, nebo musím o tom víc přemejšlet, než tam něco napíšu.

Pěkný. A máš nějakou třeba jako způsob, jak jak v tom bejt jako jistější, jestli s tím nějak jako pracuješ dál nebo do budoucna spíš jakože?

Tak, rozhodně to je ta moje tabulka, kterou si vedu, kam si píšou úplně všechno. Jakože když mi někdo v hodině řekne, třeba já napíšu ještě před hodinou na tabuli teď si připravte tohle tohle a tohle. A když pak řeknu, tak teď si otevřete sešit a někdo řekne, že tam ten sešit nemá a musí jít do svojí třídy pro ten sešit, tak já si hned do tabulky píšou, neměl sešit a tím, že si to takhle píšou a mám tu tvrdou evidenci, proti který mi prostě nikdo nemůže mít nic, tak to je jako extrémní opora, v tom noo.

Takže spíš jakoby každou maličkost, kterou prostě vidíš v té hodině z pohledu toho, jakoby oborového učitele jo?

Většinou ano, ano, ano, ano, a to hodně pomáhá.

Máš nějaký slovní obraty, který používáš při psaní slovního hodnocení nebo jaký slovní obraty používáš?

Tak jsou to konkrétně slovesa. Zapracuj na, zaměř se na, trénuj, procvičuj. To jsou ty o rozvojových oblastech. Zopakuj si. Pak jsou to samozřejmě ty smyslové slovesa, jako vidím, vnímám že, vnímám posun, nebo že ses posunula. V tomhle tom ještě vidím prostor pro zlepšení. A nebo naopak ty, kdo to umí, tak ovládáš, dovedeš. A ono hlavně to „dovedeš“ by se až tak psát nemělo. Já se toho snažím zbavit a někde to tam jako mám, ale ono by tam jako nemělo bejt já nevím, nepíšeš „dovedeš psát správně i“, ale „píšeš správně i y“ a ty by ses toho „dovedeš“ nebo „zvládneš“ vlastně jako měl zbavit a je to tam navíc. Takže jsou to pak tady ty věci jako přečteš správně, napíšeš správně a tady ty slovesa prostě, kde to jako přímo popisuješ.

Na základě čeho? Protože samozřejmě máme, jako hodnotíme nějaký akademický znalosti, nějaký měkký dovednosti, tak vlastně jako na základě čeho? A jestli ještě něco na základě čeho ty vlastně hodnotíš ty akademické znalosti těch dětí?

Tak na 2. stupni je to úplně přesně daný. Co má jakou váhu, tam máš prostě 60 % ty známky jsou mapování a velké projekty, 30 % je domácí práce a skupinové práce a tady ty věci a 10 % je tvůj subjektivní názor. Aktivita v hodině, připravenost a tohleto všechno, tam je to úplně jako jasný. Na prvním stupni to takhle přesně nadefinovaný nemáme, ale i tam to samozřejmě vnímám, tam si to můžeš dělat jako víc subjektivně. A samozřejmě, když vytvářím tu známku, tak beru v potaz to, nakolik chodí to dítě do školy jako připravený, nakolik ví, co má dělat a dělá to, co má v ten daný čas, a tak dál. Nakolik na to jenom prdí, ale prostě mu to jde, protože mu to jde, protože na to má hlavu, takže snažím se to zohledňovat a snažím se třeba trošku přilepšit těm dětem, které jsou opravdu hodně snaživý a dělají ty pokroky. A jako vidíš, nad tím tráví hodně času i doma a tak co třeba hodně oceňuju, když někdo nestihne nějakou práci a přijde za mnou, zeptá se, jestli si to může dodělat doma. Ukázat mi to v pondělí, že třeba v pátek to nestihne. Tak to hrozně moc oceňuju a to jim potom píšu do toho hodnocení. A vlastně když se pak rozhodují třeba mezi jedničkou, dvojkou nebo dvojkou trojkou a vím, že to dítě takhle snaží, tak se spíš snažím přilepšit.

Aha. Dobře, děkuju moc, já myslím, že jsem asi projela všechny otázky, co jsem měla, a že jsem dostala super odpovědi. Chtěl bys třeba ještě něco dodat nebo máš něco, co si myslíš, že jsme neprobrali, co bys k tomu tématu ještě rád řekl?

Myslím, že jsme to pokryli úplně do posledního detailu. Víc už by asi bylo jenom opakování toho, co už zaznělo. Jsem rád, že jsem to mohl takhle shrnout a snad to bude pro tvou práci užitečné.

Určitě moc děkuju, vážím si tvého času a toho, že jsi sdílel tolik detailů! Děkuju!

Rádo se stalo, přeju hodně štěstí s diplomkou!

Příloha 6 – Polostrukturovaný rozhovor Tomáš

Tak souhlasíš s tím, že tento rozhovor je nahráván a že bude dále zpracováván?

Ano, souhlasím.

Výborně, tak první otázka je, jaké sbíráš důkazy pro slovní hodnocení?

Práce v hodině, to znamená laboratorní práce, pracovní listy, projekty, prezentace plus mapování.

Takže to jste? Ve výjimečných případech, když ten daný člověk chce a potřebuje, mám i nějaké ústní zkoušení, většinou je to ale navázané na opravu. Opravu nějakého třeba mapování nebo jiného hodnocení.

Jak si sesbírané podklady eviduješ?

Na kasu, všechno je na rumu, plus pokud jde o nějaké testy a tak, tak vlastně to si zakládám. Ale co se týče výsledků, tak používám qasom.

Když jsme u mapování nebo testů, jak je konstruuješ tak, aby pro tebe byly podkladem pro slovní hodnocení?

Tak, aby to mířilo na cíle, kterých jsem chtěl dosáhnout. To znamená, když mám studijní plán, ve studijním plánu mám nějaké konkrétní cíle a to mapování vlastně obsahuje otázky, které mají vést k tomu, jestli ten cíl skutečně splnili a do jaké míry ho splnili. Tímhle způsobem ho konstruuji, a možná aby byl co nejvíc na přemýšlení. Protože souvisí s osobním cílem v rámci fyziky a toho, čeho chci dosáhnout, tak je tam ještě další vzdělávací cíl, aby prostě splňoval to, co já chci.

Čímž vlastně navazuješ otázku, jaké všechny oblasti sis stanovil? Co vlastně v tom mapování sleduješ, abys měl dostatek důkazů?

Jak to myslíš?

No, co všechno to mapování obsahuje nebo na základě čeho si stanovuješ, co do toho mapování budeš dávat? Jaké oblasti sleduješ tak, aby jsi mohl hodnotit? Nesměřuješ úplně na to, co vlastně po mně chceš. Co mají být ty oblasti?

No, to je právě to, co mi řekni ty.

Jako že sleduju to, jak počítají nebo třeba...

Jestli sleduješ téma, nebo máš nějak nastavené oblasti, aby jsi mohl hodnotit žáky?

Je to vlastně tak, jak jsem už předtím říkal. Částečně, ta větší část je hlavně o tom, aby to splňovalo nějaké normy, které tady máme, a ta další část je tak, aby to podněcovalo přemýšlení. Důležitá část souvisí s podněcováním přemýšlení, aby dokázali konkretizovat svůj druh myšlení, tedy jak se vyjadřují. Zaměřuji se na kognitivně náročnější oblasti, takže to není jen pojmové, ale hodně

praktické. Chci, aby chápali, že to, co děláme, má smysl i v reálném životě.

Jaký vnímáš rozdíl mezi tripartitním hodnocením a vysvědčením?

De facto tam není větší rozdíl, protože obě dvě věci vypadají stejně. Hlavní rozdíl je v tom, že tripartitní hodnocení má informovat o tom, co a jak je potřeba zlepšit a kde je prostor pro růst, zatímco vysvědčení je pevně dané.

Jak pracuješ se svými pocity, když píšeš hodnocení dětem? Máš při tom nějaké subjektivní pocity, jestli se do toho nějak promítáš, nebo naopak, to je absolutně objektivní za tebe?

No, vzhledem k tomu, že jsem vědecky zaměřený člověk, tak víš, objektivita je nereálná. Je to něco, k čemu se můžeš maximálně přiblížit, ale nikdy nemůžeš být úplně objektivní. Snažím se být objektivní, ale jak říkám, vždycky tam ta subjektivita musí být, protože bez toho to nejde. I když děláš mapování, tak i když mám pevná data, tak kdo říká, že jsem v mapování neudělal nějakou subjektivní volbu, kterou jsem mohl udělat. Vzhledem k tomu, jaké otázky dávám a jak je člověk musí vyhodnocovat, vždycky tam musíš vkládat nějaký subjektivní náhled. Protože odpovědi nejsou nutně pevně dané. Když to není ABCD, když to nejsou pojmy, tak pracuješ často s názorem, a o to těžší je pak hodnocení. Abych byl co nejobjektivnější, tak mapování dělám co nejvíc přes Google formuláře, kde se nedívám, kdo to napsal. Hodnotím jenom odpovědi a až potom finálně vidím, kdo kolik má bodů. Tím pádem vlastně nevím, kdo jakou odpověď dal, a to mi pomáhá být objektivnější. Druhá část je, že se snažím vycházet jen z těch čísel, která jsou uvedena.

To je zajímavý názor.

Fakt jo, vždycky, jakmile děláš tohle hodnocení, tak je to hodně subjektivní. Jakmile hodnotíš něco, co není pevně dané, tak tam dáváš tu subjektivitu už od začátku.

Což je vlastně asi jeden z rozdílů mezi známkami a slovním hodnocením, když to tak řeknu, ne? Teoreticky, protože známka je prostě pevně daná.

Ale i u známky, když je něco na hraně, můžeš hýbat subjektivním názorem. Když máš třeba průměr 2,42, 2,5 nebo 2,6, tak tam často vyhrává právě subjektivita.

V čem vidíš, že je slovní hodnocení pozitivním přínosem pro žáky?

Je to v tom, že daný žák přesně ví, jaké jsou jeho silné stránky a co se má zlepšit. Když dostane jen známku, tak vlastně neví, proč to tak je. Díky slovnímu hodnocení ví přesně, jaké jsou důvody hodnocení, a rodič také ví, na čem mají zapracovat. Díky tomu může efektivněji zlepšit svůj výkon.

Takže vnímáš, že to má i nějaký přínos pro rodiče žáků?

Obrovský. Když já řeknu rodičům, že má někdo dvojku, tak co to znamená? Proč má dvojku? Je to

kvůli vědomostem, nebo kvůli něčemu jinému? Kdežto tady díky slovnímu hodnocení mohou přesně pochopit důvody. U jedné známky nedokážeš vysvětlit přesné důvody.

Vidíš v něčem, že by slovní hodnocení mohlo naopak negativně ovlivnit žáky?

Hm, no...

Nevidíš žádnou negativní stránku?

Já si myslím, že negativní stránka je spíš pro učitele z hlediska času. Pro ty děti je to vždycky pozitivní. Ale zároveň je dobré, aby tam proběhlo – nebo aspoň já to tak dělám – sezení s těmi dětmi předem, aby věděly, na čem se vlastně to slovní hodnocení zakládá, aby se na něm podílely. Negativní složka, která reálně může být, je časová náročnost, protože děti musí strávit čas nad čtením hodnocení a nad rozhovorem s učitelem. Takže to můžeme brát jako negativní, záleží, jak se na to podíváš. Ale to je asi jediné, co mě tak napadá.

Pracuješ s tím slovním hodnocením nějak dál?

Vždycky, vždycky chci, aby se na tom podíleli i na tom vysvědčení. Aby to nebylo jenom na mně, ale aby oni měli nějakou zodpovědnost za to, co tam je napsáno. Vždycky mám před vysvědčením s každým žákem rozhovor, trvá to asi 5 až 10 minut, kdy se sami hodnotí, řeknou, jak sami sebe vnímají v rámci toho předmětu a co chtějí příště zlepšit.

Říkal jsi sezení – co konkrétně tím myslíš?

To znamená, že před tím vysvědčením s každým žákem proberu jeho hodnocení. A při tom rozhovoru jim také říkám, jak je vidím já.

Jasně, to je ta subjektivita, že? Jakým způsobem vnímáš, že se žáci posouvají po přečtení tvého slovního hodnocení? Dávají ti nějakou zpětnou vazbu?

Bohužel dost málo. Když to vezmu procentuálně, tak možná jen 10 % žáků se reálně někam posune. Zbytek to vnímá, ale v podstatě si řeknou, že to jsou věci, které jim říkáme opakovaně a nechtějí s tím moc dělat. Některé věci jsou už pochopitelnější, protože se týkají jejich osobnosti. Když po nich chci, aby se více vyjadřovali při hodinách, tak ne každý na to má kapacitu nebo chuť. Některé věci souvisejí třeba s leností, ale reálně jen malé procento žáků opravdu na hodnocení reaguje tak, že na sobě zapracuje. Zároveň je vidět, že ti, kterým to hodnocení prospívá, jsou většinou jedničkáři, kteří se snaží na sobě pracovat. U starších žáků, kteří mají přijímačky, je zase větší šance, že budou pracovat na lepších výsledcích.

Takže vnímáš, že je to přínosnější a užitečnější pro děti, které jdou na střední školu, než pro třeba šestáky?

Jo, já si myslím, že šestáci a sedmáci to berou dost s nadhledem, možná i trochu "na salám." Z jejich pohledu to prostě vnímají jinak, protože v hlavě mají nastavené, že jsou v pubertě, a tím pádem je to zas tolik netrápí. Ví, že se známky z téhle doby nikam nepočítají, takže to berou volněji a nejsou tolik motivováni něco měnit. U deváťáků je to jiné, protože tam už je často vidět větší snaha zlepšit se, zejména kvůli přijímačkám, kdy cítí, že potřebují lepší hodnocení.

Myslíš, že je lepší, když se zaměříš na osobní komunikaci místo toho, aby se vše pouze psalo do hodnocení?

Rozhodně. Myslím, že slovní hodnocení má mnohem větší efekt, když ho s nimi osobně proberu. Je to pro ně daleko osobnější a mají větší povědomí o tom, co dělají správně a co by měli zlepšit. Když to jenom napíšu, často se to ztratí ve formálním textu a nemá to na ně takový dopad.

Máš tím na mysli, že jim to osobně říkáš, místo toho, aby to jen četli?

Přesně tak, když jim to říkám osobně, je to závaznější. V tom textu na vysvědčení se může ztratit spousta důležitých věcí, hlavně když je hodnocení na dvě stránky. Oni si možná přečtou jen tu hlavní větu nebo známku, ale ten zbytek pro ně není tolik důležitý. Když si s nimi sednu a všechno s nimi proberu, mají větší povědomí a vnímám to jako mnohem přínosnější.

Tohle osobní přístup je něco, co děláš sám za sebe, nebo to máte nastavené jako standardní postup v rámci školy?

Správně bychom to měli dělat všichni.

Takže je to něco, co je doporučeno, ale každý si to může nastavit podle sebe? Mimochodem, vím, že mi říkal Ondra nebo Martin, že máte nějaký poměr hodnocení 60:30:10, kde 60 % je mapování, 30 % classroom a 10 % jsou měkké dovednosti nebo návyky. Máte to takhle sjednocené?

Ano, máme to 60:30:10.

Jakým způsobem individualizuješ slovní hodnocení pro žáky? Co jsou ty návyky, které tam zahrnuješ?

Většinou jsou to opravdu hlavně ty návyky, které tam individualizovaně popisuju. Co se týče znalostní složky, tam to závisí člověk od člověka. Například, když mám někoho, kdo je na slabší úrovni, snažím se vypíchnout aspoň ty minimální úrovně, které dosáhl. Naopak u někoho, kdo má lepší výsledky, zmíním, co udělal navíc. Vždy se zaměřuji na úroveň, do jaké se daný žák dostal v rámci dané látky. Snažím se tam tu individualitu co nejvíce propsat, hlavně tedy u těch návyků, kde každý žák má jiné silné i slabé stránky.

Když máš žáka, u kterého víš, že má nízké sebevědomí nebo že na něj doma tlačí, přizpůsobuješ tomu nějak hodnocení s pocitem podpory? Nebo se snažíš psát vše stejně objektivně?

Snažím se o co největší objektivitu, aby to hodnocení bylo spravedlivé. Zároveň ale beru v úvahu, s kým sedím, a při osobních rozhovorech s nimi na jejich sebevědomí nebo specifické potřeby myslím. Takže když mám rozhovor s někým, kdo potřebuje větší podporu, snažím se ho podpořit i v tom, jak s ním mluvím, ale samotné vysvědčení se snažím napsat co nejobjektivněji, aby to bylo férové.

Jak vnímáš časovou náročnost slovního hodnocení? Organizuješ si nějak jinak svůj osobní a pracovní čas, když píšeš slovní hodnocení?

Časová náročnost je extrémní. Myslím si, že je to hodně náročné, když si člověk představí, že musí kvalitně učit, a do toho strávit desítky hodin psaním hodnocení a vedením rozhovorů s každým žákem. Je to masakr.

Můžeš nějak časově odhadnout, kolik ti zabere napsat jedno hodnocení?

Jedno hodnocení pro jednoho žáka mi zabere přibližně 15 minut. To mluvím o samotném psaní hodnocení. A k tomu je ještě potřeba započítat rozhovor s tím žákem, který trvá tak 5 až 10 minut, podle toho, s kým pracuju. U některých žáků je to rychlejší, protože vědí, co očekávám, a rovnou mi odpovídají na otázky, které mám připravené. Ale jsou i takoví, kteří potřebují víc pomoci a vedení, a tam je rozhovor delší.

Máš nějaké rituály nebo zvyky, které ti pomáhají zvládnout tu časovou náročnost? Třeba že si uděláš kafe nebo si sedneš na nějaké oblíbené místo?

Nevnímám prostor nějak zvlášť, ale dělám to vždycky doma, protože rád pracuju z domova. V podstatě mám pracovní návyk, že začínám pracovat kolem deváté hodiny večer. Takže sednu a píšu, ale je to spíš obecný pracovní zvyk, který mám dlouhodobě, než nějaký rituál specifický pro psaní vysvědčení.

Co je pro tebe na slovním hodnocení nejnáročnější

Nejnáročnější je pro mě napsat to správně česky. A když mám žáky, kteří nejsou úplně nejsilnější "tužky v penálu," je náročné popsat přesně, do jaké úrovně vlastně dosáhli, abych vystihl jejich výkony, aniž by to bylo příliš kritické nebo demotivující. Jinak samotná náročnost spočívá v tom celém procesu psaní, možná to už mám částečně mechanizované, protože tady už pět let píšu vysvědčení, takže v mnoha věcech jsem to dostal do určitého systému. Přesto pro mě psaní

gramaticky správného a výstižného hodnocení stále zůstává náročné, protože čeština není moje silná stránka, hlavně co se týče gramatiky.

A co je pro tebe naopak nejjednodušší, pokud něco takového při psaní hodnocení je?

Možná ještě bych se vrátil k té náročnosti. Přemýšlím nad tím, že vždycky je pro mě těžké napsat tu poslední větu. Tím, že mám devátáky, tak je pro mě důležité, aby ta věta nebyla jen formální, protože už jsou starší a chápou, když je tam napsáno něco osobního. Chci, aby to pro ně mělo smysl, aby to bylo něco víc než jen formální závěr. Snažím se být kreativní, aby ta závěrečná věta vystihovala to, jak ty děti znám. Takže tam často trávím půl hodiny, jen abych vymyslel vhodný závěr, aby byl osobní a měl pro ně nějakou váhu.

Takže dávaš do toho víc osobitosti, aby to bylo opravdu od tebe?

Jo, přesně tak. Snažím se, aby to šlo ode mě, aby to nebylo jenom formální shrnutí, ale aby z toho bylo cítit, že jsem si s tím dal práci, že to není jen další položka v seznamu.

A co je pro tebe naopak nejjednodušší na slovním hodnocení? Je tam něco, co ti jde snadněji?

Nejjednodušší je pro mě asi napsat vždycky ty silné stránky žáka, to se mi píše poměrně snadno. Hodně totiž vycházím z té znalostní složky, která je jasně daná. Takže když hodnotím, co se jim povedlo nebo v čem vynikají, to se mi formuluje dobře. U těchto částí je to mnohem snazší než například u návyků, kde je hodně rozdílů mezi žáky a je to víc subjektivní.

V čem spatřuješ výhody a nevýhody slovního hodnocení? Ono to možná souvisí s tím, jak jsme se bavili o jeho přínosech, ale přesto, mohl bys to ještě nějak shrnout?

Výhoda je stoprocentně v tom, že dítě dostane komplexní přehled o tom, kde je a na čem má pracovat. Takže aspoň z mého pohledu je to jasná výhoda, dítě ví, kde má silné stránky, kde se může zlepšit. Nevýhoda je určitě ta časová náročnost, kterou člověk musí investovat, protože to zabere opravdu hodně času. Přesto za mě ty přínosy slovního hodnocení převyšují nevýhody. I kdyby to mělo užitek jen pro jednoho žáka, tak to podle mě dává smysl.

Vnímáš na sobě, že tě slovní hodnocení někam posouvá jako učitele nebo jako člověka?

Reflektuješ si to nějak, zaznamenáváš to?

Asi ne, slovní hodnocení pro mě není nutně nástroj, který by mě osobně někam posouval. Možná, když to vezmu konkrétně, tak mě posunulo v tom, že jsem se zlepšil v psaní na počítači, nebo že jsem se zlepšil v češtině. Musel jsem se doučit některé věci, abych uměl správně napsat vysvědčení. Takže v tomto smyslu mě to posunulo. Ale že bych cítil nějaký progres ve způsobu, jak přemýšlím

nebo jak učím, to ne. Nepřipadá mi, že by mě to posouvalo nějak zásadně v jiných ohledech, protože to pro mě není hlavní cíl.

Vnímáš rozdíl mezi tím, když píšeš slovní hodnocení z pohledu třídního učitele pro devátáky a když píšeš jako oborový učitel?

Jo, určitě vnímám rozdíl. Jako třídní se snažím být mnohem osobnější, ale to je možná dáno tím, že jsem třídní učitel právě devátáků. S těmi jsem strávil už nějaký čas, máme za sebou spoustu zážitků a poznáme se mnohem lépe. Takže když píšu hodnocení jako třídní, tak tam často přidám něco navíc, aby to bylo opravdu osobní. Nebojím se tam udělat třeba nějaký vtípek nebo něco, co je pro toho konkrétního žáka typické a co třeba odkazuje na něco, co jsme společně zažili. Snažím se, aby to vystihovalo nejen jeho akademické výsledky, ale i jeho osobnost. Když píšu hodnocení jako oborový učitel, beru to víc z profesního hlediska a soustředím se spíše na tu akademickou stránku. Tam už nejsou ty osobní vtipy nebo details, i když někdy výjimečně se mi podaří něco osobního přidat, ale je to opravdu vzácně. V tom oborovém hodnocení se prostě držím víc faktů a téma.

Máš nějaké slovní obraty nebo "banku" vět, které používáš opakovaně, nebo píšeš každé hodnocení od nuly? Máte třeba něco sjednoceného na druhém stupni, nebo si to každý učitel nastavuje po svém?

Já píšu každé hodnocení od začátku, pokaždé to píšu úplně znovu. Vím, že někteří učitelé mají vytvořené nějaké šablony nebo banku vět, které používají, ale pro mě by to byla spíš překážka. Mám pocit, že kdybych měl nějaké předem dané věty, omezovalo by mě to v tom, jak toho žáka vnímám. Snažím se psát hodnocení co nejvíce na míru, aby bylo jasné, že jsem se nad tím zamyslel, že se jedná právě o toho konkrétního žáka a o mé vlastní hodnocení jeho výkonů. Kdybych jen kopíroval fráze, mohl by to žák poznat a bral by to méně vážně. Takže i když je to delší a časově náročnější cesta, píšu hodnocení od začátku a dělám to rád, protože mi to dává větší smysl.

To je zajímavé. Většina lidí mi tady říkala, že mají nějakou banku vět nebo obrátů, které používají. Takže ty to píšeš celé ručně pro každého žáka zvlášť?

Jo, já vím, že je běžné používat šablony nebo banku vět, a často je to nutnost, zvlášť když máš hodně žáků a potřebuješ efektivně psát. Ale já si na to zatím pořád nacházím čas, takže píšu každé hodnocení opravdu na míru každému žákovi. Měl jsem zpětnou vazbu od žáků, konkrétně od šestáků, že si toho vážili, když porovnávali vysvědčení mezi sebou a zjistili, že každý má něco jiného, že to není stejné slovo od slova. Říkali mi, že si cenili toho, že jsem se s tím hodnocením

opravdu "vymazlil," že to pro ně bylo něco osobního. Vím, že používání šablon má své výhody, ale pro mě je pořád důležitější ta individuální stránka, aby to bylo pro každého žáka jedinečné.

A vnímáš nějaké oblasti, které se podle tebe nedají hodnotit slovním hodnocením? Něco, co nelze objektivně zhodnotit?

Určitě. Stoprocentně je to oblast chování a návyků. Objektivně to hodnotit úplně nelze, vždycky je tam nějaká míra subjektivity. I když máme tu subjektivitu přiznanou v těch 10 % měkkých dovedností, pořád je to hodně na našem úhlu pohledu.

Když mluvíš o hodnocení měkkých dovedností a návyků, chápu správně, že máte nastavené to rozdělení 60 % mapování, 30 % classroom a 10 % měkké dovednosti? Pracuješ s těmi měkkými dovednostmi ještě nějak jinak než v rámci těch 10 %?

Ano, máme to rozdělení 60:30:10, ale ty měkké dovednosti se často promítají i do jiných částí hodnocení, takže to není jen o těch 10 %. Když třeba někdo neodevzdává práci, což je vlastně měkká dovednost týkající se organizace práce a dodržování termínů, odráží se to v jeho výkonu při práci v hodině a vlastně i v mapování. Když něco neodevzdá včas, neprojeví to znalosti, které by tam měly být, a tím pádem přichází o body i v těchto oblastech. Takže i když formálně hodnotíme měkké dovednosti v těch 10 %, jejich vliv se promítá do celého hodnocení.

Takže když hodnotíš žáky, bereš v úvahu, že jejich měkké dovednosti ovlivňují všechny oblasti, i když jsou formálně hodnocené jen v těch 10 %?

Přesně tak. Ačkoliv jsou měkké dovednosti formálně hodnoceny jako 10 %, jejich dopad se rozlévá do celkového výkonu žáka, protože se dotýkají toho, jak pracuje, jak se připravuje, jak zvládá termíny. Takže i když ta část na papíře tvoří 10 %, jejich vliv je mnohem širší. Je to tak, že vlastně ty měkké dovednosti mohou ovlivnit výsledky i v dalších oblastech hodnocení, což z nich dělá mnohem zásadnější složku, než se zdá na první pohled. Ano, přesně tak. V konečném důsledku to nejsou jen ty formální body za měkké dovednosti, ale ovlivňují celý způsob, jakým žák funguje a tím pádem i jeho celkové hodnocení.

To je hodně zajímavé. Myslím, že to bude všechno. Mockrát děkuju za tvůj čas a otevřenost.

Příloha 7 – polostrukturovaný rozhovor Jakub

Souhlasíš se zpracováním tohoto rozhovoru, který bude anonymizován a použit pro moji diplomovou práci?

No jistě.

Výborně. Jaké sbíráš důkazy pro slovní hodnocení?

Možná jsme to měli dát předem... důkazy? Jaké jako důkazy?

No, jaké sbíráš podklady pro to, aby jsi mohl slovně hodnotit děti?

Jo, tak pracovní listy.

Ano.

Mapování. Pracovní listy jsou nejčastější – třeba 90 %. Mapování je vždycky na uzavření každé lekce. Zpětná vazba, hlavně když se probírá nějaká složitější látka a potřebuju si být jistý, že děti pochopily to, co dělají.

To je všechno? Takže to jsou tvoje důkazy, na základě kterých píšeš hodnocení?

Jo.

A jak si ty podklady eviduješ?

Mám Classroom, což je úplně úžasná věc, protože tam mám všechno pěkně přehledně. 95 % věcí беру odsud – všechna mapování a pracovní listy tam hodnotím. Vložím složku hodnocení žáka a vyjede mi za období, které chci, vše, co tam je. Je to v procentech, dá se nastavit váhy, takže když má něco různé váhy, na konci mi to ukáže výsledek. Teď jsme na druhém stupni zavedli 10 % hodnocení čistě z pozorování – 60 % tvoří hlavní mapování, 30 % úkoly a 10 % pozorování.

A jak konstruuješ mapování a pracovní listy, aby ti sloužily jako podklad pro slovní hodnocení?

Připravuji pracovní listy tak, aby děti musely bádát a odpovědět do hloubky, ne pouze ano/ne. Sleduji, jestli splňují zadaná kritéria, a podle toho je hodnotím.

A tvoříš si kritéria na základě látky, kterou probíráte, nebo máš nějaký klíč?

Vždy mám otázku, kterou zkoumají, a různé podotázky, na které se zaměřují, ty jsou specificky dané.

Jaký vnímáš rozdíl mezi měsíčním, tripartitním hodnocením a vysvědčením?

Měsíční hodnocení neznám, protože to nemáme, takže to můžu nahradit tím, že máme studijní plány. Ty jsou někdy na měsíc, někdy na tři týdny, někdy na dva, podle toho, jak je látka náročná.

Dobře, tak jaký vnímáš rozdíl mezi tripartitním hodnocením a vysvědčením?

No, měsíční hodnocení, nebo spíše studijní plány, jsou vyloženě za jednu látku, což znamená za jeden studijní plán, který pokrývá jedno konkrétní téma – například druhou světovou válku. To je hodnocení zaměřené výhradně na dané téma. Zhodnotím závěrečné mapování, což je výsledek celkového snažení, a také shrnu jednotlivé dílčí části, které mohly zahrnovat různé projekty, samostatné práce, prezentace a podobně, podle toho, jaké téma to je. Tripartitní hodnocení je naopak souhrnem celého období, obvykle tří měsíců. Zahrnuje většinou tři až čtyři studijní plány – to je tak maximum, co stihneme, protože témata jsou dost široká, obzvlášť v dějepisu. Hodnotíme to jako známku za tři měsíce, ale když je výsledek na hraně, dáváme nižší hodnocení. To dětem ukáže, že mají ještě prostor, kde na sobě zapracovat a na čem se zlepšit. A pak je vysvědčení, což je finální shrnutí celého roku. Zde už je konkrétně napsané, jakou má dítě známku nebo procenta a za co přesně to má. Je to přesně rozpočítané z různých známek na Classroomu. Je tam vidět třeba, že z jednoho předmětu má 80 %, z jiného třeba 90 %. Takhle se vyčíslí celková známka nebo procenta. K tomu se přidá těch 10 %, které máme jako ústní hodnocení, kde bereme v úvahu, jak na nás děti působí, jak se hlásí, jak jsou aktivní, nebo jak se třeba jinak projevují. Započítáváme i to, jak jsou „zlobiví“, když to řeknu hodně dětsky, nebo jak fungují v hodinách, jak spolupracují, jestli odevzdávají věci včas nebo pozdě. Všechno tohle se tam zapíše, a z toho pak vypadne výsledná známka na vysvědčení.

Zadávaš do slovního hodnocení nějaké tvoje pozorování v hodinách?
Rozhodně.

A eviduješ si ho?

Jo, teď už ano. Předtím jsme to každý dělali jinak, ale asi před dvěma měsíci jsme zavedli těch 10 % do celkového hodnocení, což znamená, že máme 60 % a 30 % na klasické podklady, jako jsou mapování nebo pracovní listy, a těch 10 % je vyloženě jen za aktivitu v hodině nebo chování. Ale hodnotím i to, jak se děti chovají – nemůžeš totiž hodnotit dítě jen proto, že mlčí. Ne každý se chce projevovat. Takže eviduji to, jak jsou třeba aktivní jinak, jestli jsou proaktivní, odevzdávají včas nebo pozdě. To všechno si zapisuji do tabulky, kterou mám pro každé dítě.

Do těch tabulek zapisuješ jen takzvané měkké dovednosti, nebo tam píšeš i akademické znalosti?

Ne, akademické znalosti mám na Classroomu. Tam mám všechno na jednom místě, a když potřebuji, podívám se na to. Měkké dovednosti sleduji hlavně u problematičtějších žáků. Když

třeba vidím, že dítě něco neodevzdává, udělám si poznámku a pak se podle toho rozhoduji při hodnocení.

V čem vidíš, že je slovní hodnocení přínosem pro žáky na prvním stupni?

Když se ohlédnu zpět a porovnáám to se sebou, já jsem byl vždy hodnocen známkami. Dostával jsem prostě dějepis a na něm jedničku nebo dvojku, ale nevěděl jsem přesně za co. Tady máme výhodu, že dítěti napíšeme odstavec, kde uvedeme, v čem jsou jeho silné stránky a konkrétně zmíníme, za co si třeba vysloužilo tu jedničku. Dítě tam vidí, že má třeba nějaké přednosti, že v něčem vyčnívá. Zároveň tam napíšeme důvody, proč jsme mu strhli nějakou známku nebo nějaká procenta. Může to být například kvůli neodevzdávání úkolů nebo kvůli tomu, že něco nevysvětlil dostatečně. Tímhle způsobem mu hezky vysvětlíme, proč má určitou známku nebo hodnocení.

Vidíš nějaké negativní přínosy, v čem by slovní hodnocení mohlo děti ovlivňovat?

U dětí asi ne. Myslím si, že děti by se doptávaly stejně, když se o to zajímají. Ti, co to ignorují, se na nic ptát nebudou, jim je to jedno. Když je někdo, kdo se zajímá, tady má černé na bílém, proč to tak je, a může se samozřejmě doptat. Kdyby tam byla jen známka, třeba jednička nebo trojka, dítě by muselo jít za učitelem, aby zjistilo důvod. Takže u dětí tu nevýhodu nevidím. Pro nás učitele je to ale náročné, protože to zabere víc času než na státní škole, kde učitel pouze napíše známku do tabulky.

Jakým způsobem se snažíš tím slovním hodnocením individuálně posouvat jednotlivé děti?

Tím, že v tripartitním hodnocení pracujeme s první polovinou roku, takže je to shrnutí, kde se ukáže, v čem žák třeba vyniká nebo v čem má naopak nedostatky. Napíšu dítěti, že má třeba rozvojové schopnosti v určité oblasti, kde by se mohlo zlepšit. Je to pro něj vodítko, na čem zapracovat.

Ty sis sám nahrál, ale jak tedy vnímáš tu časovou náročnost slovního hodnocení?

Je to opravdu extrémní zásah do volného času, protože to nemůžeš dělat v hodinách, pokud to neuděláš jinak – například nějakými samostatnými pracemi. Je to náročné, každý učitel to dělá různě dlouho, někdo třeba 10 hodin, někdo 15, někdo 20 hodin, pokud má všechny žáky na téhle škole. Je to časově náročná věc, ale člověk si to musí nastavit tak, že to je pro rozvoj dětí a jejich dobro. A chrání to i nás učitele, protože tam všechno vysvětlíš. Můžeš tak obhájit, proč jsi dítěti dal určitou známku. Na jednu stranu je to náročné, ale pro děti a pro nás je to užitečné.

Jak pracuješ s tím, když máš nějaké subjektivní pocity vůči některým dětem?

Samozřejmě je těžké se někdy oprostít, když víš, že dítě je v hodinách problematické nebo třeba víš,

že opisovalo. Musíš mu ale dát objektivní hodnocení podle výsledků. První rok na téhle škole jsem měl tendenci hledat, jak dokázat, že dítě třeba něco dělá špatně, ale nakonec to musíš posuzovat objektivně a vzít to, jak to je. Těch 10 % subjektivního hodnocení mi umožňuje zohlednit i osobní aspekty, ale snažím se být spravedlivý.

Jak organizuješ svůj pracovní a osobní čas, když píšeš to hodnocení? Říkal jsi, že je to náročné, ale jaký je rozdíl oproti normálnímu období?

No, ideální je rozhodnout se to dělat třeba měsíc nebo i dva předem. Někteří to dělají opravdu s velkým předstihem, postupně si to doplňují, ale já mám problém s prokrastinací, takže to často nechávám na poslední chvíli. Pak musíš třeba ve dvou dnech napsat všechno nebo ve třech, což znamená, že když ti to zabere 15 hodin, musíš najít aspoň 5 hodin denně, což je prostě hrozné. Když se ale rozhodneš udělat to včas, můžeš tomu věnovat hodinu denně a za týden nebo čtrnáct dní to máš hotové, aniž by to omezilo tvůj osobní život. Když to necháš na poslední chvíli, je to zásah do osobního života a musíš upřednostnit, co je důležitější – jestli je to včasné odevzdání pro kolegy, rodiče a děti, nebo jestli tě budou urgovat, což se stává třeba Albertu nebo občas i mně.

Takže pro tebe je důležité, aby tě kolegové neurgovali?

Ano, určitě. Mám nějaké povinnosti vůči škole a vůči kolegům, takže je pro mě důležité, abych jim vše odevzdal včas, abych měl pokoj. Ale jak jsem říkal, tím, že jsem prokrastinátor, občas to nechám na poslední chvíli.

Máš nějaké rituály při psaní hodnocení? Něco jako malý zvyk?

Nemám rituály v pravém slova smyslu, ale vždycky říkám, že je důležité být originální, protože děti to ocení víc než nějaké obligátní věty jako „oceňuji, že se připravuješ na výuku“ a podobně. Snažím se pro každé dítě napsat aspoň jednu větu, která mu ukáže, že je hodnocení opravdu osobní, že to je ode mě a pro něj.

Dokážeš říct, kolik času věnuješ psaní jednoho slovního hodnocení?

Jedno hodnocení mi trvá přibližně 10 minut.

Takže když to spočítáš, kolik času věnuješ hodnocení jednoho dítěte na všechny předměty?

Většinou to nepočítám po jednotlivých předmětech, ale беру to tak, že jedno tripartitní hodnocení pro dítě udělám za nějakých 10 minut. Někdy mi to zabere 5 minut, když je to dítě, které učím ve třech předmětech, ale někdy to může být i 15 nebo 20 minut, záleží, jak jsem čerstvý a kolik toho mám. V průměru je to ale zhruba 10 až 12 minut na jedno dítě.

Co je pro tebe při psaní slovního hodnocení jednoduché? Co ti jde snadno?

Nejjednodušší jsou pozitivní věci, které jsou podloženy a hned je vidím, aniž bych se musel dívat do nějakých záznamů. Jsou žáci, u kterých to prostě vidím, jako třeba jedničkáři typu Monika nebo Igor, u kterých vím, že mají spoustu pozitivních vlastností. U nich je nejjednodušší najít ty pozitivní věci. Naopak bývá obtížnější najít nějaké rozvojové oblasti nebo místa, kde by se mohli zlepšit, protože nemají skoro žádné nedostatky. U slabších žáků, jako je třeba Radim, je zase problém najít pozitivní věci, protože jsou to takoví „lemplové“, abych to řekl dětsky.

A co je naopak pro tebe při psaní hodnocení nejnáročnější?

Nejnáročnější je rozhodně psaní rozvojových oblastí nebo slabších stránek. My musíme psát zhruba 4 až 5 bodů pro každé dítě, a to zhruba půl na půl – třeba dva pozitivní a dva rozvojové body. Nejtěžší je napsat ty rozvojové věci tak, aby to nevyznělo demotivačně. Nemůžeš napsat, že „jsi lajdák, protože neodevzdáváš úkoly“, ale musíš to napsat šetrně, například: „Je důležité, aby ses zaměřil na včasné odevzdávání úkolů.“ Na naší škole to vždy píšeme pozitivně, takže musíš být opatrný, jak to formuluješ.

Máš nějakou zásobu frází, které používáš?

Rozhodně ano. Při množství dětí, které učím, bych se zbláznil, kdybych měl vymýšlet nové věty pro každé hodnocení. Mám sadu základních frází, které různě upravuji, měním slova, ale obměňuji je často, protože jinak to nejde.

Vnímáš výhody slovního hodnocení? V čem je to podle tebe přínosné?

Určitě. Jak jsem už říkal, slovní hodnocení není jen známka, ale i vysvětlení, proč má dítě určité procento nebo hodnocení. Když dostane pracovní list nebo mapování, okomentuju mu, proč je něco špatně, proč něco neudělal dostatečně. Výhoda je, že dítě si to může přečíst a nemusí hned přijít za mnou, aby zjistilo důvod. Má to černé na bílém a může to kdykoli prostudovat.

Vidíš nějakou nevýhodu, kromě té časové náročnosti?

Ani ne. Jediné, co mě napadá, je nutnost pořád vymýšlet nové věty, aby to bylo objektivní. Můžeš to napsat odflákle, ale pak to není zcela objektivní.

Jak psaní slovního hodnocení posouvá tebe jako učitele? Reflektuješ nějak svůj posun?

Posun se ukazuje nejvíce při tripartitním hodnocení, když se podívám na rozdíl mezi prvním a druhým rokem. Letošní tripartitní hodnocení je rozšířenější a přemýšlím víc o tom, jak formulovat a být kreativní. Nutí mě to neustále zapojovat mozek a zlepšovat se, což mi rozšiřuje obzory.

Jak pracuješ se svými neúspěchy, pokud nějaké vnímáš?

Chyby jsou přirozenou součástí učení. Když se něco nepovede, je fajn, když mi to kolega nebo nadřízený dá zpětnou vazbou. Pak se nad tím zamyslím a snažím se příště dělat vše podle nejlepšího vědomí a svědomí.

Jakým způsobem rozlišuješ v tom hodnocení akademické znalosti a měkké dovednosti? Už jsi to možná zmiňoval, ale na základě čeho konkrétně hodnotíš? Pochopila jsem, že na druhém stupni to máte trochu jinak, což jsem třeba vůbec nevěděla. Nemáte měsíční hodnocení, což pro mě bylo nové, ale asi by to pro příští učitele druhého stupně mohlo být užitečné. Takže jak tedy konkrétně rozlišuješ akademické znalosti a měkké dovednosti? Někteří předchozí respondenti říkali, že měkké dovednosti v hodnocení tolik nerozlišujete. Máte nějaký systém 60-30-10, ale zajímá mě, jestli je ještě nějaké jiné měřítko, podle kterého hodnotíš?

Úplně ne, kromě systému 60-30-10 žádné jiné formální měřítko nemáme. Ale rozdíl se projeví u některých extrémních případech. Uvedu příklad: Mám žákyni Jarmilu Krčákovou z růžové, která má specifické problémy – potřebuje víc času na práci, protože má potvrzení, že potřebuje zvláštní přístup. To znamená, že jí například u pracovních listů dávám na výběr a řeknu jí, že nemusí udělat všech dvanáct úkolů, stačí jí osm, aby se mohla soustředit na to, co skutečně zvládne. Kdybych jí nechal dělat všech dvanáct úkolů, nebyla by schopná to stihnout v časovém limitu a byla by ve stresu, což nechci. Když dám podobný pracovní list dětem jako Janča nebo Lukáš, odevzdají mi ho ve většině případů dřív než ostatní, protože jsou rychlejší. Pro ně připravím i bonusové otázky nebo nějakou složitější práci navíc, kde musí víc zapojit myšlení. Tímto způsobem tedy pracuji s extrémními případy a nastavím to tak, aby hodnocení odpovídalo schopnostem jednotlivých dětí.

A tohle si nějak eviduješ? Máš to někde poznamenané?

V zásadě ano. U Jarmily si například eviduji, že jsem jí snížil počet úkolů, takže když se na to podívám, vidím, že když dostala osm úkolů a zvládla je na výbornou, je to hodnocení odpovídající její schopnosti. Kdyby měla všech dvanáct úkolů a některé z nich by nevyplnila nebo udělala chybně, nebylo by to pro ni fér hodnocení, protože na to není kapacitně připravená. Naopak, u těch „extrémních jedničkářů“, jako je třeba Janča, která patří k těm rychlejším a zvládne i složitější otázky, si poznačím, že jsem jí přidal úkol navíc, což jí může v hodnocení přidat nějaké body nebo procenta. Takže u těchto dětí si vedu takové poznámky, abych věděl, že jim to nastavuji individuálně.

Takže tohle jsou akademické znalosti. A co se týče měkkých dovedností?

Měkké dovednosti se nejvíce projeví u projektů, hlavně u skupinových prací. U skupinových projektů buď nechám děti, aby si týmy sestavily samy, nebo jim to určím. Když určím složení týmu já, je to pro ně náročnější, protože si musí poradit i s dětmi, které by si normálně nevybraly. Tím se je snažím dostat z komfortní zóny, což je skvělý způsob, jak sledovat jejich spolupráci. V projektu musí spolupracovat, komunikovat, dohodnout se, kdo co udělá, a každé dítě nese zodpovědnost za to, že svou část úkolu odvede. Když mají práci hotovou, zaručí se mi, že každý z nich splnil svůj díl, což se projeví v hodnocení.

A máš nějaký konkrétní systém, podle kterého hodnotíš tyto projekty?

Ano, projekty většinou hodnotím tak, že rozdělím hodnocení mezi společnou práci a individuální části. Například když pracují ve dvojici nebo trojici, dávám 60 % za společnou práci, kde se hodnotí týmová spolupráce, a 40 % za individuální část. To znamená, že když někdo odvede svou část a ostatní ne, ovlivní to jejich celkové hodnocení. Takhle se dá snadno zjistit, kdo přispěl do projektu a kdo se naopak nesnažil. Je to hodnocení, které je celkem spravedlivé a ukazuje, jak kdo pracoval v týmu.

A tyhle hodnotící kritéria jim sděluješ předem, nebo jak to s nimi komunikuješ?

Určitě, kritéria mají předem daná. Dostanou krokové zadání, kde mají přesně specifikováno, co musí splnit, například ve dvanácti bodech. Každý bod mají na výběr, aby ho mohli splnit jednotlivě nebo společně. Mají tam fajfky, co vše musí odevzdat a vyplnit. Nakonec z toho vznikne jejich výsledné hodnocení, které jim pak taky okomentuju.

Jak vlastně v rámci hodnocení na druhém stupni spolupracujete s ostatními kolegy? Máte nějaký systém, jak si tyto věci sjednocujete, nebo je to každý učitel zvlášť?

Rozhodně spolupracujeme. Máme porady každý týden, kde řešíme aktuální věci a snažíme se udržet stejná pravidla hodnocení napříč všemi předměty, aby systém byl sjednocený. Kromě toho máme jednou za dva měsíce setkání s vedením, kde například paní Nedbalová přichází s různými návrhy na zlepšení, jako jsou třeba kroková zadání. Jsme tedy s kolegy ve stálém kontaktu a pokud někdo vyzkouší něco nového a funguje to, sdílí to s námi, abychom mohli tuto inovaci zapojit i do našich hodin.

Takže na druhém stupni se snažíte, aby bylo hodnocení co nejvíc objektivní a podle stejných kritérií?

Přesně tak. Systém 60-30-10 nás sjednocuje, protože každý učitel se musí vejít do těchto procent a dáváme pozor na to, aby subjektivní složka nepřekračovala 10 %. Tím pádem jsme na stejné startovací čáře, a lišíme se už jen v detailech.

A vnímáš, že to má pro děti pozitivní přínos, že je to takhle sjednocené?

Ano, děti si pak nemohou stěžovat, že třeba daný učitel dává jiné hodnocení. Jediné, co se liší, je náročnost jednotlivých učitelů. Některý učitel chce víc detailních odpovědí, třeba slohovky, kde je zapotřebí víc bodů, aby se dosáhlo 10 bodů z 10. Jinde třeba stačí jen vyplnit příklad. Takže je to o náročnosti každého učitele a o tom, jak podrobně odpovědi požaduje.

Vnímáš nějakou oblast, kterou je obtížné hodnotit?

Ano, hodnotit introverty je obtížné, protože i když pracují a dávají pozor, neprojevují se tolik. Poslouchají, ale neaktivně se nezapojují. Musíš vzít v potaz, že jejich aktivita probíhá spíš vnitřně, což se hodnotí velmi těžko.

A dostáváš nějakou zpětnou vazbu od dětí na hodnocení? Bavíš se o tom s nimi?

Ano, kdykoli dostanou pracovní list nebo mapování, mohou se mě zeptat na detaily. Mají možnost mi napsat e-mail, SMS nebo mě oslovit osobně, kdykoli jsem ve škole. Máme konzultace, kde s nimi můžu vše probrat. Děti jsem naučil, že komunikace je klíčová a že je důležité vše řešit hned. Většina z nich toho využívá, i když někteří se ptát nechtějí – to je jejich problém.

Takže sis naučil své žáky vnímat tě jako někoho, s kým mohou o hodnocení komunikovat?

Přesně tak, děti chtějí vědět, proč třeba dostaly 80 % místo 85 nebo 100 %. Rád jim to vysvětlím, ukážu na konkrétních výsledcích, kde ztratily body nebo proč mají určité hodnocení.

Tak super, to bude všechno.

Fakt? To jsme byly rychlí.